

FRYGT OG TERROR

- MED MEDIERNES ROLLE I FOKUS

Roskilde Universitet

1. Semester, efterår 2017

Den Samfundsvidenskabelige Bacheloruddannelse

Gruppe 12, hus 20,1:

Vejleder: Eva Mayerhöffer

Klara Møller Rasmussen (63394), Laura Wulf Villadsen (63303)

Nana Frøling Nielsen (60485), Rikke Mean Hansen (63249)

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.1. PROBLEMFELT	3
1.2. PROBLEMFOMULERING	3
<i>Arbejdsspørgsmål</i>	3
1.3. AFGRÆNSNING	4
2. METODE	6
2.1. ANALYSESTRATEGI:	6
2.2. SEKUNDÆRANALYSE	7
2.3. TEKSTANALYSE	8
2.4. FOKUSGRUPPEINTERVIEW	9
<i>2.4.1. Tilvalg for brug af fokusgruppeinterview og fremgangsmåde</i>	10
<i>2.4.2. Begrænsninger ved et fokusgruppeinterview</i>	13
3. TEORI	15
3.1. BEGREBSAFKLARING	15
3.1.1. Terror	15
3.1.2. Frygt	16
3.2. ULRICH BECK OG RISIKOSAMFUNDET	16
3.3. MEDIETEORI	18
3.3.1 Framing	20
3.3.2. Kultivering	20
4. ANALYSE	22
4.1. FRYGT OG TERROR I HVERDAGEN	22
4.1.1. Delkonklusion	27
4.2. TERROR OG MEDIER	28
4.2.1. Tekstanalyse af artikel 01	28
4.2.2. Tekstanalyse af artikel 02	31
4.2.3. Tekstanalyse af artikel 03	34
4.2.4. Sammenfatning af artiklerne	37
4.2.5. Fokusgruppe 2. del - Mediernes rolle	38
4.2.6. Delkonklusion	45
5. DISKUSSION	46
6. KONKLUSION	49
7. PERSPEKTIVERING	50
8. LITTERATURLISTE	52

1.1. PROBLEMFELT

Det mest dødelige terrorangreb mod den vestlige verden i nyere tid fandt sted 11/9-2001 i New York, hvor terrorister kaprede fly og fløj to af dem ind i World Trade Center. Terrorangrebet blev senere ikke kun kaldt for et angreb mod USA, men mod hele den vestlige verden. Efter 9/11 har flere terrorangreb rystet den vestlige verden, hvor mange populære turistdestinationer er blevet ramt. Den 14/2-2015 blev Danmark for første gang i nyere tid ramt af et terrorangreb, bedre kendt som angrebet mod Krudttønden og synagogen ved Krystalgade i København, hvor to personer mistede livet (Larsen: Web 1). I kølvandet på dette frygter hver fjerde dansker i dag, at blive udsat for et terrorangreb. Frygten for terror hører i 2017 til den kategori af utrygheder der påvirker danskerne mest (Andersen m.fl. 2017: s. 63). Frygten for terror er derfor også en vigtig samfundsrelevant problemstilling. Den 31. oktober 2017 blev vesten endnu engang ramt af et terrorangreb - denne gang på Manhattan i New York. Her blev otte mennesker kørt ned og dræbt af den 29-årig gerningsmand, Sayfullo Saipov. Et angreb der atter skabte overskrifter og dramatiske reportager i fjernsynet.

Vi vil med udgangspunkt i det nyeste terrorangreb i New York gerne undersøge, hvorvidt det stigende antal terrorangreb mod den vestlige verden spiller en rolle for folks frygtfølelse i hverdagen. Vi vil derudover gerne undersøge, hvorvidt mediernes belysning af terrorangrebene spiller en rolle for den almene danskers frygtfølelse for et muligt terrorangreb på dansk jord.

1.2. PROBLEMFORMULERING

Hvor stor en rolle spiller frygten for terrorangreb i hverdagen for den almene borger i det senmoderne samfund, og i hvor stor grad spiller mediernes belysning af terror en rolle?

ARBEJDSSPØRGSMÅL

1. I hvor stor en grad frygter den almene dansker et fremtidig terrorangreb i Danmark?
2. Hvordan bliver terrorangrebet i New York d. 31/10-2017 fremstillet i medierne?

3. Hvordan oplever borgerne mediernes fremstilling af terrorhandlinger med udgangspunkt i New York den 31/10-2017?
4. Hvordan spiller danske nyhedsmediers dækning af terrorangrebet i New York den 31-10-2017 en rolle i forhold til borgernes frygt?

1.3. AFGRÆNSNING

På baggrund af de formelle krav, vores vidensområde og tidshorizonten har vi belyst problemformuleringen ud fra et begrænset antal aspekter. Dette har vi gjort for at skabe sammenhæng og validitet. I forlængelse af dette er fokus på terror afgrænset til angrebet, der ramte New York d. 31 oktober 2017. Begreber som terror og frygt er bredt defineret, hvilket kan medføre en uoverskuelig og upræcis opgave. Derfor har vi valgt at lave en konkret begrebsafklaring, som vi selv tager udgangspunkt i.

Da medier indgår som en del af opgaven, har vi valgt at afgrænse medierne. Vi har valgt at indsnævre brugen af medier i projektopgaven til danske aviser - herunder webartikler fra netaviser. Information fra TV, radio, film og de sociale medier er derfor bevidst fravalgt. Baggrunden for dette er at begrænse opgaven således, at vi har mulighed for at gå en anelse mere i dybden med det skriftlige materiale. Vi inddrager derfor overskrifter fra blandt andet Berlingske, Politiken og Ekstra Bladets netaviser i fokusgruppeinterviewet, for at undersøge mediernes indflydelse på følelsen af frygt. Helt specifikt udvalgte vi seks af de mest makabre overskrifter, som deltagerne i interviewet efterfølgende skulle forholde sig til. Baggrunden for valget af fokusgruppeinterviewet som metode, er at sætte teorien i relation med den praktiske virkelighed. Det skal dog også ses som en måde at begrænse vinklen, således at deltagerne eksempelvis ikke diskuterede overskrifterne ud fra en politisk stillingtagen. Dette ville betyde, at vi skulle til at forholde os til nye aspekter af samme problemstilling, hvilket muligvis ville have en negativ indflydelse på den røde tråd i projektet.

Ydermere har vi fokuseret på, at afgrænsningen afspejler vores evne til at udvælge litteratur og emneområde ud fra relevans og anvendelsesmuligheder i forhold til besvarelsen af vores

problemformulering. Afgrænsningen har dog den konsekvens, at det billede vi tegner af formidlingen af terrorangrebet i New York kan være snæversynet, da vi konkluderer ud fra tre enkeltstående artikler. Ligeledes gælder det samme for fokusgruppeinterviewet, hvor der deltog fire personer, der alle har samme nationalitet, alder og uddannelsesbaggrund. Desuden afspejler valget af de seks overskrifter en subjektiv stillingtagen i forhold til definitionen af, hvad der er makabert.

2. METODE

2.1. ANALYSESTRATEGI:

Denne opgave har til formål at undersøge hvorvidt mediernes dækning af terrorhandlinger, er med til at skabe en følelse af frygt hos den almene borger. For at gøre problemformuleringen så aktuell og relevant som mulig, har vi valgt at inddrage det seneste terrorangreb, der fandt sted i New York d. 31. oktober 2017. Vi vil i opgaven også besvare arbejdsspørgsmålene, hvor vi undersøger, hvor stor en rolle frygten for et nyt terrorangreb spiller i den almene danskers hverdag. For at skabe en fælles forståelse af frygt og terror, har vi derfor valgt at inddrage en begrebsafklaring.

Vi har delt analyseafsnittet op i to dele. Det første afsnit omhandler terror og frygt, der skal besvare arbejdsspørgsmål 1 omkring i hvor stor grad den almene dansker frygter et fremtidigt terrorangreb i Danmark. Her vil vi analysere den del af vores fokusgruppeinterview, der berører emnet om frygt generelt og frygt i forhold til terror. Endvidere vil vi også benytte os af Trygmålingens rapport *Tilliden til samfundets bærebjælker*, der blev publiceret i 2017, udarbejdet af Tryg i samarbejde med YouGov. Rapporten bliver brugt som empirisk materiale sammen med vores øvrige litteratur.

I det andet analyseafsnit vil vi undersøge borgeres opfattelse af mediernes rolle i forhold til terror. I dette afsnit indgår der en tekstanalyse af tre forskellige artikler fra tre forskellige nyhedsmedier, der alle dækker terrorangrebet i oktober i New York. Disse tekstanalyser skal besvare vores arbejdsspørgsmål 2, hvor vi ser på, hvordan medierne har dækket terrorangrebet i New York d. 31/10-2017. Derudover skal tekstanalyserne også bruges til at besvare arbejdsspørgsmål 4, hvor de i samarbejde med fokusgruppeinterviewet del 2 er med til at forklare, hvordan mediedækningen spiller en rolle for danskernes frygtfølelse.

Fokusgruppeinterview del 2 skal udover at være en del af arbejdsspørgsmål 4, også bruges ved arbejdsspørgsmål 3, hvor vi vil undersøge, hvordan borgerne oplever mediernes dækning af terrorangrebet.

Fokusgruppeinterviewet og tekstanalysen bliver brugt som en metodisk og analytisk tilgang, for at danne de bedste rammer for opgaven. For at besvare arbejdsspørgsmålene fyldestgørende har vi valgt, at anvende Ulrich Becks teori om Risikosamfundet. Vi vil afslutningsvist diskutere resultaterne fra de to analyseafsnit ved at sammenligne og drage paralleller mellem resultaterne i opgaven. Opgaven er karakteriseret af både forklarende og deskriptive elementer, da vi både ønsker at definere omfanget af en given problemstilling, samt forklare baggrunden for problemet og de konsekvenser det kan have.

Vi har forsøgt at finde en problemstilling, der udvider vores eksisterende viden, og efterfølgende omformulerer det til en problemformulering med arbejdsspørgsmål, der har en forskningsmæssig kvalitet. Vi har en antagelse om, at der er en sammenhæng mellem mediernes fremstilling af terrorangreb og danskerne frygt i forhold til terror, som vi vil prøve at underbygge empirisk ud fra vores arbejdsspørgsmål ved hjælp af analyse og brug af relevante teorier. I forhold til det videnskabsteoretiske grundlag, arbejder vi deduktivt, men der indgår dog induktive elementer i projektet (Rienecker & Jørgensen, 2017: s. 190.).

I forhold til vores metodiske tilgang til projektet, arbejder vi overvejende ud fra en deduktivmetodegang. Dog optræder der undervejs nogle induktive elementer. Dette har vi valgt, da vi ikke søger at udlede nogle generelle tendenser for medier og terror, men som sagt blot taget udgangspunkt i denne givne terrorhændelse i New York d. 31/10-2017. Derudover har vi også foretaget en række fravalg i forhold til udvælgelsen af medier på grund af omfanget af opgaven.

Vi har i forbindelse med referencer til hjemmesider, valgt at navngive hjemmesiderne web 1-6 for at skabe en bedre struktur i opgaven. Derfor er henvisningerne integreret i teksten, og det fulde navn for hjemmesiden er at finde i litteraturlisten under "Hjemmesider".

2.2. SEKUNDÆRANALYSE

Vi har valgt at inddrage tryghedsmålingen fra TrygFonden *Tilliden til samfundets bærebjælker* fra 2017, for at undersøge og afklare hvilke tendenser der er i forhold til danskernes følelse af tryghed overfor følelsen af utryghed. Vi har haft særlig fokus på at belyse kapitel seks, "*Terrorismens brede*

spor”, der omhandler den stigende utryghed for et fremtidig terrorangreb, dog indgår der også få elementer fra øvrige kapitler. Dette er både for at undersøge hvilken rolle frygten for et nyt angreb spiller i danskernes hverdag, hvilken rolle frygten har spillet tidligere og for at kunne drage paralleller til mediernes dækning af terrorisme.

TrygFonden har i samarbejde med YouGov undersøgt udviklingen af danskernes tryghed siden 2004. I 2017 blev målingen gennemført blandt 6053 repræsentative danskere over 18 år (hvoraf 2787 også deltog i tryghedsmålingen tilbage i 2015). Dermed er tryghedsmålingen den ottende i rækken (TrygFonden: Web 2). De 6053 svarpersoner har svaret på, hvor trygge eller utrygge de føler sig i deres dagligdag på en skala fra 1-7. Punkt 1 på skalaen svarer til *Jeg føler mig grundlæggende tryk i min hverdag*, mens punkt 7 derimod svarer til *Jeg føler mig grundlæggende utryk i min hverdag*. TrygFonden har derefter omregnet skalaen til en skala fra 0-100. Gennemsnittet er omregnet til et indekstal som de kalder *tryghedsscoren*. Det vil sige, at jo tættere den givne gruppe er på 100 i undersøgelsen, jo mere tryk er gruppen også (Andersen m.fl., 2017: s. 07). Tryghedsscoren skal således ses som en sammenfatning af hele gruppens svar i et enkelt tal, hvilket er en fordel når trygheden i grupperne skal sammenlignes. Stikprøven af svarpersonerne er tilfældigt udvalgt ud fra YouGov’s Danmarkspanel. Resultaterne er efterfølgende vejet på tværs af køn, religion, alder og erhvervsuddannelse (Andersen m.fl., 2017: s. 12). Rapporten er udarbejdet ud fra en kvantitativ metode, da indsamlingen af data bygger på en større mængde data i form af oplysninger, der kan måles og vejes. Ydermere bygger rapporten på en induktiv tilgang da ønsket er, at undersøge noget alment om danskerne eksempelvis frygten for terror. Vores sekundære analyse indgår som empiri til at besvare arbejdsspørgsmål 1.

2.3. TEKSTANALYSE

Tekstanalyse stammer i klassisk forstand fra den humanistiske metode, som med tiden har spredt sig til mange samfundsfag (Jensen, 2011: s. 21). Tekstanalyse er derfor - som metodiske tilgang - også relevant for vores projekt. Man kan definere tekstanalyse som et sæt spørgsmål som man stiller en konkret tekst for at løse en konkret problemstilling (Jensen, 2011: s. 22). Rammen for den tekstanalytiske metodetilgang er en erkendelsesproces mellem et empirisk objekt og et fortolkende subjekt. Endvidere afhænger fortolkningen af subjektets reference- og forståelsesramme.

En af de centrale pointer er, at tekster ikke kan fortolkes og analyseres isoleret. Det betyder, at man under analysen inddrager en række faktorer fra konteksten som genre, afsenderens formål og de institutionelle normer.

Vi har med udgangspunkt i tre forskellige artikler fra tre forskellige medier vedrørende terrorangrebet i New York d. 31. oktober 2017, udarbejdet tre tekstanalyser med henblik på, at undersøge et udsnit af mediedækningen af terrorangrebet. Hertil vil analysen indeholde elementer af framing. Vi har i den forbindelse valgt, at belyse argumentationen herunder forholdet mellem afsender og modtager samt undersøgt den sproglige stil. Endvidere indgår overskrifterne fra de tre udvalgte artikler i det afholdte fokusgruppeinterview. Formålet med tekstanalyserne er, at drage paralleller mellem artiklerne, Tryghedsmålingen, udkastet af fokusgruppeinterviewet samt teorien om risikosamfundet. Afslutningsvis vil vi undersøge, om der er en sammenhæng, så vi kan besvare vores arbejdsspørgsmål. Overskrifterne fra de tre artikler indgår desuden i vores fokusgruppeinterview.

De tre artikler er udvalgt på baggrund af en række søgekriterier, der er beskrevet i afsnittet *Tilvalg for brug af fokusgruppeinterview*. Begrænsningen ved tekstanalyse som metodisk tilgang er, at det kan være svært at generalisere på baggrund af viden fundet ved hjælp af en kvalitativ metode. Desuden er der hverken tid eller mulighed for, at analysere samtlige danske artiklers historier vedrørende terror. Ligeledes afhænger tekstanalysen af læserens subjektive fortolkning, hvilket også kan have en både meget farvet og ensidig indflydelse på analysen.

2.4. FOKUSGRUPPEINTERVIEW

Fokusgruppeinterviewet differentierer sig fra et almindeligt gruppeinterview idet intervieweren får en mere passiv rolle og fokus derimod kommer på deltagerne i interviewet indbyrdes. I modsætning til et almindeligt gruppeinterview eller et én-til-én interview, handler fokusgruppeinterviewet mere om samtalen mellem de deltagende og de ligheder og forskelle de hver især har af holdninger til et givent emne. (Halkier, 2016: s. 9-10). Endvidere er fokusgruppeinterviewet en unik metodetilgang i samfundsvidenskaben, og det er derfor en yderst relevant metode at inddrage i projektet. En af fordelene ved, at inddrage fokusgruppeinterviewet som metodetilgang er muligheden for, at

producere data på både gruppe- og individniveau (Kristiansen & Hussain, 2016: s. 109-110). Fokusgruppeinterviewet kan kvalificere data på individniveau, eftersom gruppesammensætningen indbyder til både refleksion og uddybende svar (Kristiansen & Hussain, 2016: s. 110).

2.4.1. TILVALG FOR BRUG AF FOKUSGRUPPEINTERVIEW OG FREMGANGSMÅDE

Vi har valgt at bruge fokusgruppeinterviewet som en del af vores metode til at besvare vores problemformulering. Det har vi valgt fordi, at dette er en oplagt måde at indsamle empiri om den almene borgers frygt for terror og samtidig undersøge, hvordan medier indgår i dette samspil. Som beskrevet i afsnittet ovenover er det særegne ved et fokusgruppeinterview, at deltagerne kan diskutere og snakke internt i frit forum. Samtidig giver det mulighed for os at kunne observere de deltagendes reaktioner.

Vi har ved vores fokusgruppeinterview valgt at interviewe en homogen gruppe i form af fire studerende med relation til hinanden. Dette har vi valgt på baggrund af vores emne omkring terror. Vi fandt det mest hensigtsmæssigt at samle en gruppe, der havde kendskab til hinanden, da chancen for at deltagerne frit kan ytre deres personlige holdninger er større. Ligeledes faldt valget på dette, da holdninger omkring terror ville kunne lyde racistiske på en sådan måde, at deltagerne sandsynligvis ikke vil turde ytre deres holdninger, hvis de sad i en ukendt forsamling.

Endvidere har vi valgt at inddrage en række artikler fra henholdsvis Politiken, Ekstra Bladet og Berlingske, som de deltagende skal ytre deres holdninger ud fra. Disse artikler har vi fundet gennem Infomedia.dk ud fra søgekriterierne "New York" og "Terror" og derudover valgt en tidsbegrænsning, således at vi kun fik vist artikler, der blev publiceret fra den 31/10-2017, så det afspejler tidsperioden for terrorangrebet i New York. Derudover valgte vi de mest makabre overskrifter, for at tvinge deltagerne til at forholde sig til emner som frygt og terror. Her har vi også taget i betragtning, at det ikke var sikkert, at alle deltagende havde et kendskab til terrorangrebet. Selve fremgangsmåden for dette, bliver specificeret i nedenstående afsnit.

Ydermere har vi valgt at gøre vores deltagere anonyme. Dette har vi valgt, da det ikke ville have nogen indflydelse på vores opgave, at man kender dem ved navn. Derudover fortalte vi deltagerne allerede inden starten på interviewet, at de ville blive anonymiseret, således at de ikke skulle føle, at de var nødt til at holde en holdning tilbage. Deltagerne blev derfor tildelt et tal mellem 1 og 4.

Vi har opbygget vores fokusgruppeinterview som en slags tragt, hvor vi starter meget bredt og derefter bliver mere specialiseret på terror og medier ved hjælp af følgende tre dele:

1. Frygt
2. Frygt og terror
3. Terror og medier skaber frygt

Denne inddeling har vi lavet, da vi først og fremmest søgte at undersøge, om deltagerne overhovedet ser terror som en decideret frygtfaktor i deres dagligdag. Det skal dog nævnes, at deltagerne forinden interviewets start ikke var gjort opmærksom på projektets emne. Indledningsvist bliver deltagerne spurgt omkring frygt som helhed. De bliver spurgt, om de frygter eller er bange for noget i dagligdagen. Herefter blev deltagerne spurgt ind til terror som helhed. Deltagerne blev spurgt, om de frygter terror eller tænker over terror i deres hverdag. Afslutningsvis blev interviewet vinklet til medierne og deres rolle i forhold til terror. Her viste vi en række overskrifter til deltagerne, som de impulsivt skulle forholde sig til.

Som indledning beskrev moderatoren rammerne for interviewet. Moderatoren fortalte, at deltagerne ikke måtte tale i munden på hinanden, og at de skulle tale klart og tydeligt. Disse regler har vi valgt at introducere for deltagerne, da vi ønsker at deltagerne skal føle, at de kan sige hvad de har lyst til uden at skulle bekymre sig om, at blive afbrudt. Desuden ønskede vi, at deltagerne skulle sige deres tildelte tal højt før de begyndte at tale. Dette valg har vi taget, da de vi ønsker, at

transskriptionen skal være præcis, så det er tydeligt, at se hvilke deltagere der taler. Selvom at deltagerne fremgår som anonyme, så vil vi være sikre på, at deltageres egne holdninger bliver korrekt anført i transskriptionen. Moderatoren forklarede også, at det er vigtigt, at deltagerne gav plads til hinanden, så alle kan få lov til at tale. Desuden måtte deltagerne meget gerne spørge ind til hinandens udsagn, da vi ønskede, at fokusgruppeinterviewet skal forløbe som en flydende dialog, hvor alle deltagerne har mulighed for at ytre følelser og holdninger.

Efter introduktion til fokusgruppeinterviewet stillede moderatoren løbende følgende spørgsmål som en del af interviewet:

1. Er der noget i hverdagen som I frygter?
2. Hvad tænker I, når I hører ordet terror?
3. Fylder terror noget I jeres hverdag?
4. Har I nogensinde taget nogle tilvalg eller fravalg pga terror?
5. Hvis I alligevel rent hypotetisk skulle give et bud på, hvor I tror nogle danskeres frygt for terror stammer fra, hvad ville I så mene, at den primære kilde til frygten er?
6. Hvad tænker I når I ser disse overskrifter?
7. Hvad tænker I om forholdet mellem medier og terror?
8. Hvad tænker I om mediernes generelle dækning af terrorangreb?
9. Tænker I at mediernes dækning af terrorangreb er med til at fremme eller afdæmpe en følelse af frygt?
10. Hvilke konsekvenser tænker I mediernes dækning af terror kan have?

I analysen af vores fokusgruppedata har vi valgt at arbejde med kodning, kategorisering og begrebsliggørelse. Dette har vi gjort, for systematisk at kunne danne os et overblik over fokusgruppeinterviewet. Analysen af selve fokusgruppeinterviewet er opdelt i to afsnit, da dette giver bedst mening i forhold til forløbet af selve interviewet (de tre inddelinger, der er beskrevet i metodeafsnittet). Selve opdelingen af kodningen og kategoriseringen kan ses under henholdsvis bilag 1 og 2. Begrebsliggørelsen vil indgå i diskussionen.

Afslutningsvis vil vi på baggrund af denne opdeling af data kunne diskutere og perspektivere på resultaterne.

2.4.2. BEGRÆNSNINGER VED ET FOKUSGRUPPEINTERVIEW

Ved at bruge fokusgruppeinterview som en måde at indsamle empiri, foreligger der også visse begrænsninger.

En af begrænsningerne er, at man ikke kan være sikker på at få svar på det som projektet undersøger. Det specielle ved et fokusgruppeinterview er nemlig, at det i højere grad er interviewpersonerne der styrer slagets gang. Deltagerne har til opgave at tale og diskutere internt ud fra moderatorens vejledende spørgsmål (Halkier, 2016: s. 15).

Samtidig kan man også risikere, at deltagerne intet kendskab har til det givne emne, og måske ikke har gjort sig de største overvejelser omkring sin egen holdning. I forlængelse af dette er det også relevant at huske på, at vi har valgt at arbejde ud fra en kvalitativ metodetilgang. Dette vil give nogle mere subjektive data at analysere, kontra hvis vi havde valgt at lave et spørgeskema. Hvis vi havde udarbejdet et spørgeskema ville vi på forhånd have produceret en række spørgsmål, som et langt større antal mennesker skulle besvare. Ved brug af spørgeskema er det ikke muligt, at gå i dybden med emnet, som man gør i en kvalitativ metodetilgang som fokusgruppeinterviewet er. (Halkier, 2016: s. 10).

Derudover er det også en forudsætning, at deltagerne gør plads til hinanden, så der ikke er én der løbende fører ordet, mens de andre bliver overset. Derfor får den enkelte deltager ikke sagt lige så meget, som hvis der blev afholdt individuelle interviews, og derfor er der ikke den samme mulighed for at spørge ind til den enkeltes forståelse i en fokusgruppe - som i et personligt interview (Halkier, 2016: s. 14). Ligeledes er det en forudsætning, at der er plads og rum til at være uenige for, at kunne

skabe nuance og komme i dybden med emnet. Disse begrænsninger har vi derfor også taget højde for.

Blandt andet ville vi - ved at lave forholdsreglerne - forsøge at imødekomme, at ingen blev overset og at alle fik lov at sige noget. Eksempelvis blandt andet lavede moderatoren to gange i løbet af fokusgruppeinterviewet en rundspørge, hvor deltagerne hver især uddybede personlige meninger og holdninger. Netop for at sørge for, at alle følte de blev hørt. Moderatorens job er dog at sørge for, at samtalen forløber så hensigtsmæssigt som muligt.

Ydermere ligger der også en begrænsning i, at vi kun har valgt at inddrage fire deltagere. Det kan være et vagt grundlag, at kunne konkludere eller sige noget generelt om danskernes forhold til frygt og terror. Hvis der eksempelvis havde deltaget ti mennesker eller hvis vi havde afholdt flere interviews, havde vi sandsynligvis fået flere perspektiver.

I forhold til ovenstående, ses der også en begrænsning i den selektive udvælgelse af vores deltagere. Da vi har valgt at lave et fokusgruppeinterview med fire studerende, vil det med stor sandsynlighed give en række resultater, som vi ikke ville have fået, hvis vi havde valgt at interviewe et antal personer, der alle har et kendskab til terror i form af deres erhverv eller lignende. Dette er dog en overvejelse, vi forinden vores interview havde diskuteret og bestemt.

3. TEORI

Teorikapitlet skal danne den teoretiske ramme for besvarelsen af problemformuleringen. I nedenstående afsnit bliver der redegjort for begreberne terror og frygt, for at skabe en fælles forståelse for brugen af abstrakte begreber som disse. Derudover vil Ulrich Beck og hans teori omkring Risikosamfundet blive introduceret. Den sidste del af teorikapitlet er et afsnit om medieteori, hvor vi vil redegøre for kultivering, framing og i forlængelse af Ulrich Becks teori om risikosamfundet, vil vi også belyse Becks syn på mediernes rolle i samfundet.

3.1. BEGREBSAFKLARING

3.1.1. TERROR

Vi har valgt at bruge EU's terrordefinition. På Ministerrådsmødet den 13. juni 2002 blev EU's medlemslande enige om en følgende definition af terrorisme, der defineres som:

“forsætlige handlinger, således som de er defineret som lovovertrædelser i national lovgivning, der i kraft af deres karakter eller den sammenhæng, hvori de begås, kan tilføje et land eller en international organisation alvorlig skade, betragtes som terrorhandlinger, når de begås med det formål:” (Folketingets EU oplysning: Web 3).

Herefter følger en række eksempler på handlinger, der kan beskrives som terror. Et af disse definerer terror som legemsangreb, der kan have døden til følge, hvilket beskriver angrebet i New York den 31. oktober 2017 bedst. Det kan både være enkeltpersoner, der står bag angrebene, som det var tilfældet i New York angrebet eller det kan være en større organiseret gruppe som Islamisk Stat og Al-Qaeda.

Johannes Riber Nordby, der er forsker ved Forsvarsakademiet, beskriver terror som et angreb mod uskyldige og civile mennesker, der resulterer i, at vi alle sammen bliver mere bange (Nordby: Web

4). Nordbys beskrivelse af terror stemmer overens med angrebet i New York, hvor otte civile mennesker mistede livet. Terrorisme kan dog også grundlæggende beskrives ud fra tre grundformer: statsterrorisme, religiøs terrorisme og politisk terrorisme. Flere teoretikere mener dog, at disse tre grundformer de seneste år har udviklet sig til postmoderne terrorisme, der kendetegnes ved at det ikke længere er nødvendigt, at dræbe mange mennesker, men at det nu i højere grad handler om antallet af tilskuere (Den Store Danske: Web 5).

Derfor kan et terrorangreb med få dræbte, have en lige så stor effekt på samfundet, som et angreb med mange dræbte ville have. Den postmoderne terrorisme kendetegnes også ved, at det i mindre grad er faste og store terrororganisationer, der står bag angrebene, men at individer også kan angribe alene. På baggrund af denne begrebsafklaring, kan det fastlægges at angrebet i New York, var et terrorangreb.

3.1.2. FRYGT

Der findes forskellige kilder til frygt. I denne opgave tages der udgangspunkt i frygten for terror. Frygten i sig selv kan beskrives som en form for sociale fobier, moralske panikker, kulturel paranoia og kollektivt hysteri (Jacobsen, 2008: s. 292). Både den irrationelle og den ubegrundede frygt findes i alle samfund gennem tiden. Dog kan man tale om, at vi i dag lever i en frygtkultur, fordi frygten er blevet dagsordensættende. Det forklares ved at frygten for eksempelvis epidemiske sygdomme, kriminalitet og terror er gået fra at være periodevis til en fast normaltilstand (Jacobsen, 2008: s. 295). Det er altså blevet legitimt at tale om frygt. På trods af at vi i verdenshistorien i dag lever i relativ sikkerhed, så forholder mange sociologer sig stadig til frygtkulturen, fordi at frygtkulturen ikke kun er baseret på statistikker, men er en varierende følelse.

3.2. ULRICH BECK OG RISIKOSAMFUNDET

Vi vil i vores opgave bruge Ulrich Beck og hans teori om *Risikosamfundet* som en del af vores hovedteori. Teorien omkring risikosamfundet bruges som retning for vores projekt.

I 1986 skrev den tyske sociolog Ulrich Beck (f. 1944) sin bog *Risikogesellschaft*, hvori han beskrev samfundets udvikling og det nytilkomne problem omkring risici. Med Becks bog opstod der en ny term i det samfundsvidenskabelige vokabularium - nemlig risikosamfundet. Beck beskriver samfundet ud fra en moderniseringsproces, der vokser hurtigere end hidtil set. Moderniseringen betyder en forandring i socialkarakterer, livsstile, livsformer, magtstrukturer og ikke mindst virkelighedsopfattelsen i forhold til det kapitalistiske samfund (Beck, 1997: s. 27). Ifølge Beck har moderniseringen medbragt en ny form for risici i verden:

"Det drejer sig altså ikke længere, eller ikke længere udelukkende, om nyttiggørelse af naturen, om menneskets befrielse fra det traditionelle samfunds tvang, men derimod også - og væsentligt - om selve den teknologiske og økonomiske udviklings følgeproblemer." (Beck, 1997: s. 28)

Af ovenstående citat mener Beck, at samfundsproblemerne ikke længere består i menneskets udvikling ud af det traditionelle samfund, men i langt højere grad om de risici der er forbundet med moderniseringens udvikling (Christiansen, 2006 m.fl.: s. 20-21). Vi lever ikke i et risikosamfund, fordi at vi først er begyndt at producere risici i de seneste år, men derimod fordi vi på den ene side er begyndt at producere en type risici, der adskiller sig fra tidligere der i højere grad er blevet centrum for samfundsudviklingen (Christiansen m.fl., 2006: s. 20-21). Hvor fortidens risici stammede fra naturen, stammer moderniseringens risici nu fra os selv. Risikosamfundet opstår først når begge betingelser er opfyldt. Det skal forstås således, at det eksempelvis ikke er nok, at der produceres forurening (Christiansen, 2006 m.fl.: s. 21). Risikosamfundet opstår først når vi definerer forureningen som en problematik. Når vi i fællesskab begynder at stille spørgsmålstejn ved, om en given produktion eller måde dette udføres på er formålstjenlig, når den eksempelvis forurener så meget som den gør (Christiansen m.fl., 2006: s. 21). Kyotoprotokollen fra 1997 er et vigtigt symbol for risikosamfundet. Det er en klimaaftale, der binder de lande der tiltræder den, til at forsøge at reducere verdens samlede udslip. Klimaaftalen skal ses som et symbol på, at vi har bevæget sig væk fra det klassiske industrisamfund og ind i det industrielle risikosamfund, men også som et symbol på at vi for første gang, på globalt plan erkender en selvskabt risiko (Christiansen m.fl., 2006.: s. 21).

Ligeledes er menneskets rolle blevet forandret i takt med moderniseringen. I det 19. århundrede var menneskeheden truet af økonomisk undergang, og man måtte derfor indordne sig under lønarbejdets betingelser i de klasser man tilhørte. I det senmoderne samfund handler det for det enkelte individ om, at finde og igangsætte globale løsninger for de selvforskyldte risici, der er opstået - selvforskyldte risici som CO2-udslip, fedme, huller i ozonlaget, atomkraftulykker og drivhuseffekten (Beck, 1997: s. 64). Risici som er en trussel mod den samlede verdensbefolkning, og er kendetegnet ved at vi ikke kan forsikre os mod dem. Det er selvsagt umuligt, at måle sandsynligheden for radioaktivt udslip fra et atomkraftværk eller for den sags skyld en terrorhandling (Christiansen m.fl., 2006: s. 29). Man kan i forlængelse af dette definere en risiko som en afgrænselig og beregnelig usikkerhed, der er en følgevirkning af individuelle menneskelige handlinger. I modsætning til dette kan risici defineres som forsikringsverdensens genstand. I dag produceres der risici der i stigende grad er styrende for den politiske debat og for den samfundsmæssige udvikling (Christiansen m.fl., 2006: s. 44). Risikosamfundet er ifølge Beck ligeledes kendetegnet ved at bryde de nationale grænser og dermed blive globale. Beck mener altså derfor, at man er nødt til at løse dem på et globalt plan, da de moderne risici udfolder sig på flere plan og derved sætter menneskeheden i en fælles situation (Beck, 1997: s. 64).

Endvidere taler Beck om medier som en aktør, der er med til at formidle de risici som man som individ står over for i risikosamfundet. I og med at medierne er individets primære informationskilde, kan medierne også være med til at hype de risici der er ved at leve i et risikosamfund, idet de konstant gør os opmærksomme på det. (Cottle, 1998: s. 05).

3.3 MEDIETEORI

Ydermere kan man i forlængelse af teorien om Beck og medier konkludere, at medierne ikke er neutrale arenaer, når man snakker om risikodefinition. Beck ser nyhedsmedierne som en samlet politisk institution, der kaldes nyhedsinstitutionen. Nyhedsinstitutionen kan kort beskrives som et udtryk for den daglige produktion af nyheder i samspil mellem medieorganisationer, journalister,

politikere og publikum m.fl. Teorien om nyhedsinstitutionen handler om at nyhedsmedierne i dag udgør et bindeled mellem borgere og resten af samfundets institutioner. Man kan altså definere nyhedsmedierne som en selvstændig politisk institution. Til dette kan man se på hvordan de forskellige emner på nyhedsinstitutionens dagsorden konstrueres (Ørsten m.fl., 1997-2003: s. 15).

“The mass media and public perceptions of issues and problems are inexorably linked, although researchers disagree about the nature of this connection and the direction of its influence. For example, several decades of work have yet to resolve definitively whether television and newspaper reports about crime and fear are a "cause" or "effect" of public concerns about crime and fear” (Altheide, 1997: s. 648).

Ovenstående citat fra afhandlingen *“The News Media, the Problem Frame, and the Production of Fear”* understreger, at der er delte meninger om, hvorvidt medierne og nyhedsrapporterne er med til forøge og medvirke til en stigende fokusering på frygt, der især omhandler kriminalitet. Afhandlingen tager afsæt i den amerikanske befolkning, men teorien og forestillingen om mediernes påvirkning, kan godt bruges i en dansk sammenhæng. Altheide forklarer dog, at massemedierne spiller en afgørende rolle, da de er med til at fastlægge dagsordenen, der former og udvælger offentlige emner, og derved er med til at bestemme, hvad folk kommer til at tænke på. Resultatet af studier der handler om vold i mediebildet, har konkluderet at voldeligt indhold i medierne kan medføre, at seerne og læserne anser livet som farligt (Altheide, 1997: s. 648). En konsekvens af mediernes dækning af kriminelle handlinger, kan medføre at borgerne føler sig utrygge ved at bevæge sig i det offentlige rum. Dette kan medføre, at borgerne bliver hjemme, men istedet bliver udsat for mediernes fremstilling af endnu flere kriminelle handlinger. Mediernes brug af framing kan altså medføre, at borgerne overestimerer hyppigheden af eksempelvis kriminalitet og terror (Altheide, 1997: s. 647-652). Ifølge afhandlingen er massemedierne derfor med til at skabe en følelse af frygt hos befolkningen. I næste kapitel vil vi redegøre dybere for framing.

3.3.1 FRAMING

Framing betyder at indramme, og svarer til det som journalister kalder vinkling (Jensen, 2011: s. 39). Framing kan beskrives som et fokus, et parameter eller en ramme, der fokuserer på hvad der vil, og hvad der ikke vil blive diskuteret (Altheide, 1997: s. 651). Formålet med at bruge framing, er at undersøge hvilke dele af virkeligheden af en tekst, der refererer til virkeligheden, og efterfølgende for at undersøge hvordan virkeligheden skildres og opfattes. Gennemarbejdet framing har vist sig, at være et yderst stærkt værktøj til at påvirke den offentlige debat. Framing er en strategisk måde, at påvirke modtagerens associationer og således vinkle den fortælling man som afsender ønsker at fortælle. Robert M. Entman argumenterer for, at framing findes i hele kommunikationsprocessen, altså både hos afsenderen, i teksten, hos modtageren og i kulturen. (Entman, 1993, (2015): s. 115)

“At frame består i at udvælge nogle aspekter af erfaringsverdenen og fremhæve dem i en kommunikativ tekst på en sådan måde, at der anspores til en bestemt definition af problemet, fortolkning af årsager, moralsk evaluering og/eller anbefaling af (be)handling for det pågældende tilfælde” (Entman, 1993, (2015): s. 116).

Man kan sige, at den menneskelige bevidsthed påvirkes af information. Fordelen ved at benytte framing kan være, at det påvirker modtageren på det ubevidste plan således, at vi forholder os mindre kritiske. Framing af terrorisme har været stigende siden angrebene på World Trade Center i September 2011 (Jørndrup, 2016: s. 85)

3.3.2. KULTIVERING

Teorien om kultivering blev udviklet af George Gerbner i samarbejde med Larry Gross (1919-2005) i slutningen af 1960erne på *Anneberg School of Communication (ASC)* i Pennsylvania. Teorien udsprang af erkendelsen af, at massemediernes formidling af historier i fjernsynet var blevet det mest dominerende underholdningsmedie i den amerikanske kultur. Grundlaget for dette var, at indholdet ofte var karakteriseret af vold, hvilket skabte et forvrænget billede af verden. Ligeledes blev kvinder, ældre og minoriteter ofte portrætteret som ofre for volden og hvide mænd som

håndhæveren (Romer m.fl., 2014: s. 115). Teorien om kultivering bygger således på, at journalisternes formidling skaber en grundlæggende frygt i samfundet samt fastsætter kulturelle værdier, der har langvarige og ikke mindst negative konsekvenser for samfundet. Ligeledes opretholder og forstærker medierne en ulig magtfordeling. Medieindholdet har en direkte indflydelse på adfærdsmønstre, hvilket i høj grad ses hos børn og unge, hvor mediernes socialiserede indflydelse er lettest at observere (Romer m.fl., 2014: s. 115). I forlængelse af dette har fjernsynets magt i det moderne samfund erstattet den magt som religion tidligere havde.

4. ANALYSE

4.1. FRYGT OG TERROR I HVERDAGEN

Den første del af analysen omhandler frygten for terror i hverdagen. Her vil vi tage udgangspunkt i Tryghedsmålingen og den første del af fokusgruppeinterviewet. Vi har opdelt fokusgruppeinterviewet således, at den første del omhandler frygt og terror, mens den anden halvdel handler om medierne i forhold til terror. Fokusgruppeinterviewet vil derfor optræde i begge dele af analysen, for til sidst at udlede nogle fælles tendenser. Vi vil afslutningsvis i første analysedel kort komme ind på mediernes rolle for frygtfølelsen, som senere bliver diskuteret i en fælles diskussion.

For at besvare arbejds spørgsmål 1 har vi undersøgt danskernes følelse af frygt for terror i hverdagen i form af Tryghedsmålingen fra 2017 og et fokusgruppeinterview.

I forhold til tryghedsmålingen, er der sket et bemærkelsesværdigt skred i frygten. Frygten for at blive udsat for terror, har ikke tidligere haft nogen større betydning for danskernes tryghed. Hverken angrebet på Krudttønden og den jødiske synagoge eller Breivik-massakren kunne aflæses i tallene fra den forrige tryghedsmåling (2015). Det har ændret sig over de sidste to år, og i dag angiver cirka hver fjerde dansker, at de frygter at blive offer for et terrorangreb (Andersen m.fl., 2017: s. 20). Den voksende frygt er sket i takt med stigningen af attentater i Europa, der har efterladt den europæiske befolkning i en kollektiv sorg (Andersen m.fl., 2017: s. 62). Ydermere har det faktum, at terrorattentater rammer flere af de steder som danskerne plejer at besøge flyttet terrorrisikoen tættere på:

“Hovedforklaringen er antageligt, at flere er begyndt at se på de steder, hvor de kommer ofte, med en ny form for opmærksomhed”. (Andersen m.fl., 2017: s. 63).

Ud fra ovenstående citat kan man argumentere for, at den voksende frygt blandt danskerne kan aflæses ud fra det faktum, at danskerne i stigende grad genovervejer deres rejsevaner grundet det stigende antal af terrorhandlinger. Man kunne forestille sig, at danskerne er blevet mere påpasselige med at rejse til områder, hvor der tidligere har været et terrorangreb. Et eksempel kunne være et terrorangreb som det vi så i Nice. Det kunne tænkes at have haft den konsekvens, at der har været mindre tilbøjelighed for at rejse til Nice blandt danskerne - på trods af at der dog ikke er belæg for, at Frankrig ville blive ramt af et terrorangreb igen.

Derudover viste tryghedsmålingen, at risici ikke opleves lige intense. Frygten for terror hører til den kategori af utrygheder der påvirker danskerne mest og over halvdelen af de adspurgte mente, at bekæmpelsen af terror er et vigtigt emne, som vi alle bør sætte os godt ind i (Andersen m.fl., 2017: s. 66). Bekymringen vurderes dog stadigvæk som forholdsvis moderat, hvilket understreges i følgende citat:

“Sammenlignet med andre fysiske trusler som indbrud eller vold fremstår terrortruslen teoretisk”
(Andersen m.fl., 2017: s. 62).

Man kunne forestille sig at dette skyldes, at terrortruslen kan være sværere at forholde sig til hvis man sammenligner med indbrud og vold - da der er flere indbrud end terrorangreb.

Endvidere er bekymringen for terror stadigvæk mindre end bekymringen for kriminalitet. I Tryghedsmålingen tegnes der dog stadigvæk et mønster omkring fysisk sikkerhed. De to topscorer indenfor bekymringer hos danskerne drejer sig om udlændingepolitik. To ud af tre danskere delte i juni måned bekymringen for mislykket integration, og for at langt flere flygtninge i fremtiden ville finde vej hertil (Andersen m.fl., 2017: s. 32).

I fokusgruppeinterviewet blev deltagerne introduceret til vores projekt, hvor vi forklarede, at det primært handler om frygt. Deltagerne blev bedt om at beskrive, hvad de frygter mest i hverdagen. To af deltagerne fortalte, at de var bange for kryb og edderkopper. Det er vigtigt at lægge mærke til, at deltagerne vælger at bruge ordet *bange for* i stedet for ordet *frygt*, som deltagerne blev bedt om at tage stilling til. Det er meget subjektivt, hvad folk frygter og er bange for. Derfor kan man ikke sige, at de to personers foragt for edderkopper og kryb er mindre relevant end andre former for frygt. Den samme deltager der var bange for edderkopper nævnte også, at han frygter terror, før vi havde forklaret baggrunden for vores projekt nærmere. Dette havde derfor ikke indirekte fået deltageren til at tænke på terror. Denne deltager blev dog muligvis påvirket af en tredje deltager, der bekendtgjorde som den første adspurgte, at han bliver ramt af mediernes dækning af terror. Deltageren forklarede, at det ikke er hver dag, at han frygter terror, men at følelsen godt kan strejfe ham, når han kører i tog. Man kan derfor sige, at deltagerne i nogen grad frygter det samme, men på andre parametre adskiller sig fra hinanden, da den sidste deltager i introduktionen forklarede, at hun ikke umiddelbart frygter eller er bange for noget. Da dette var det indledende spørgsmål, kan man derfor argumentere for, at deltagerne havde behov for at føle sig tilpas i denne arena, da vi længere inde i fokusgruppeinterviewet kan se, at deltagerne kommer med længere svar og er mere uddybende i dialogen. Man ville ligeledes kunne argumentere for, at deltageres besvarelser havde været anderledes, hvis den deltager der ikke var bange for noget, havde udtalt sig først. Man kunne her forestille sig, at de andre havde følt, at edderkopper og kryb var en smule ubetydelig ting, at være bange for.

Undervejs i fokusgruppeinterviewet har vi observeret deltageres interaktion. Deltagerne blev i introduktionen til fokusgruppeinterviewet bedt om at spørge ind til hinanden, og forholde sig kritisk til de andre deltageres meninger. De fire deltagere forholdt sig aktivt til hinandens meninger, og var gode til at spørge ind, hvis de ønskede en uddybning. Det kan ses i dette citat, der er et spørgsmål stillet fra en af deltagerne henvendt til en anden deltager. Spørgsmålet er stillet skarpt, hvilket tyder på, at gruppemedlemmerne ikke er bange for at spørge ind til hinanden:

“Hvad hvis det var en af dine pårørende der var blevet ramt af terror, ville du så ikke have det, nu siger jeg æret eller hædret i medierne, hvor man viser en mindeplads med blomster og folk der sørger?” (Bilag 1, s. 4)

Ovenstående citat viser ligeledes, at deltagerne kender hinanden godt, da de tør stille skarpe spørgsmål til hinanden. Dette er en fordel for resultatet, da vi får mere dybdegående svar.

Hvis man tager udgangspunkt i den samlede Tryghedsmåling, er der samlet set færre der føler sig fuldstændig trygge, men dog også færre der er meget utrygge. Dermed er polariseringen i trygheden i Danmark faktisk reduceret siden 2015 (Andersen m.f., 2017: s. 6). Man kunne altså derfor godt udlede, at den almene dansker ikke frygter terror konstant, men har det i baghovedet, hvilke lidt kommer til udtryk i nedenstående citat:

“Tallene indebærer også, at en tendens til polarisering, der kunne anes i 2015, er vendt. I 2015 blev der flere rigtig trygge og rigtig utrygge. I 2017 er der omvendt flere, der hverken er det ene eller det andet. (Andersen m.fl., 2017, s. 7)

Ovenstående citat spænder overens med fokusgruppeinterviewet. Hertil var der en bred enighed blandt deltagerne om, at følelsen af frygt ikke er noget de tænkte over til daglig, men at det snarere var et vilkår, man bare var nødt til at acceptere:

“Jeg ved ikke, om jeg frygter det til hverdag. Men nogle gange, tit hvis jeg sidder i toget for eksempel, så kan det godt lige komme op” (Bilag 1, s. 1)

Man kunne derfor godt forestille sig, at frygten for terror ikke gør danskerne meget utrygge, men blot er noget der kan dukke op, hvis man befinder sig på steder eller i situationer, der kunne være oplagte for et terrorangreb fx i toget eller metroen. De to citater fra henholdsvis Tryghedsmålingen og fokusgruppeinterviewet spænder derfor godt overens, i forhold til følelsen af frygt.

Desuden tegnes der et billede af, at følelsen af tryghed og lykke ikke altid følges ad. Der er altså forskel på det der ryster danskerne, og det der slår os ud. Der peges på, at de fysiske utrygheder ikke spiller nogle stor rolle i forhold til livskvaliteten, der i langt højere grad påvirkes af økonomiske spørgsmål (Andersen m.fl., 2017, s. 28).

Hvis man ser på, hvorvidt Danmark selv har et medansvar i årsagerne til terror, er der i Tryghedsmålingen et relativt flertal på 42 pct. der erklærer sig enige. Herunder med henblik på Danmarks deltagelse i krige (Andersen m.fl., 2017: s. 68). Det er nogenlunde den samme holdning, der var repræsenteret i 2015. I kapitel 3, *Bekymrede samfundstendenser*, belyses blandt andet danskernes forhold til mediedækningen af diverse begivenheder. Her konkluderes der, at danskerne er mindre kritiske overfor mediernes overdrivelser end i 2015. Dog er der stadigvæk en grundlæggende enighed om, at journalisterne overdriver mediedækningen af terrorsager (Andersen m.fl., 2017: s. 40):

“Selvom sensationer og politiske skandaler nok ikke fylder mindre ved frokostbordet, end de altid har gjort, så finder mange fortsat, at de fylder for meget i medierne” (Andersen m.fl., 2017: s. 38)

Af ovenstående citat kan man forestille sig, at netop de artikler og indslag man ser og læser i medierne, også afspejles i hverdagens samtaler over frokostbordet netop som så mange andre nyheder. I forlængelse af dette nævner deltager 4 i fokusgruppeinterviewet, at han syntes, at frygten stammer fra medierne:

“Altså som jeg har sagt, i modsætning til person 3, så vil jeg sige at jeg tænker tit over det, det er pisse irriterende og man kan ikke rigtig styre det jo. Det er ikke sådan fordi jeg står og ryster over at jeg nu skal ind på hovedbanegården, men jeg tænker over det næsten hver gang jeg kører med et s-tog. Specielt når jeg står og venter på metroen og der er mange mennesker, så tænker jeg over det, ikke fordi jeg sådan, men det strejfer mig lige, og det er 100% pga medier, medier, medier og intet andet, som jeg jo har sagt før.” (Bilag 1, s. 5)

Det kunne derfor tænkes, at der var en tendens mellem mediernes dækning af terrorhændelser og den frygt, man oplever til daglig. Man kan sige, at mediernes dækning af terror fremmer en negativitet, og er med til at fremme en følelse af frygt via deres måde at dække terrorhandlingerne på.

Hvis man afslutningsvis ser på koder og kategorisering af fokusgruppeinterview del 1 (bilag 1), er der en lille overvægt af frygt, hvis man dømmes ud fra kategoriseringsindekset. Ser man derimod på kodeindekset, tyder det mere på, at frygt er en diffus følelse, med medierne som den primære kilde til frygt. Disse ting er i fin overensstemmelse med de ovenstående afsnit.

4.1.1. DELKONKLUSION

Ud fra analysen af Tryghedsmålingen og fokusgruppeinterviewets første del kan det konkluderes, at frygten for terror ikke er noget danskerne tænker over til daglig, men mere en følelse der kan opstå, hvis man befinder sig på offentlige steder - eksempelvis i toget og forsamlinger med mange mennesker. Frygten for terror kan medføre at danskerne tager en række forholdsregler for at undgå et terrorangreb, hvilket ses ved at befolkningen tænker over destinationen for deres ferie. Det viser sig også, at hver fjerde dansker i dag frygter at blive udsat for et terrorangreb ifølge Tryghedsmålingen, der ikke stemmer helt med resultatet fra fokusgruppeinterviewet. Den primære kilde til frygten bliver skabt på baggrund af mediernes belysning af terrorhændelser.

4.2. TERROR OG MEDIER

Dette kapitel indeholder i den første del tekstanalyser af tre forskellige artikler fra Berlingske, Politiken og Ekstrabladet, der alle dækker angrebet på Manhattan, New York d. 31. oktober 2017. I den forbindelse har vi valgt, at tage udgangspunkt i analyse af argumentationen, modtager- og afsender forhold samt indholdselementer som emne, tema og relation til den virkelighed der formidles. Vi vil også se på om artiklernes overskrifter afspejler artiklernes indhold, og om overskrifterne er misvisende. I forlængelse af dette vil vi undersøge og sammenligne ligheder og forskelle mellem analyserne og resultaterne fra fokusgruppeinterviewet med henblik på, at belyse danskernes oplevelse af mediernes fremstilling af terrorhandlinger. Endvidere for at kunne tegne et billede af de mønstre og tendenser der er i journalisternes formidling af terrorangreb.

4.2.1. TEKSTANALYSE AF ARTIKEL 01

Artiklen *Terror i New York: 29-årig gerningsmand råbte »Allahu Akbar« og efterlod besked om IS-troskab*, blev publiceret af Berlingske onsdag d. 01. november 2017, og er skrevet af Berlingskes korrespondent i USA Michael Bjerre. Artiklen omhandler terrorangrebet d. 31. oktober 2017 i New York, der er det første siden 9/11. Den 29-årige gerningsmand Sayfullo Saipov dræbte otte tilfældige mennesker ved, at påkøre dem i en lejet pickup på Manhattan. Efter at have kørt halvanden kilometer ramte han en skolebus, hvorefter han sprang ud af pickuppen med en pistol i hver hånd. De to våben viste sig dog senere at være attrapper. Sayfullo Saipov blev efterfølgende skudt i maven af en betjent og ved ransagningen af hans bil fandt man en seddel hvor der stod, at han sværgede troskab til Islamisk Stat.

Terroraktionen skete på Halloween hvilke betød, at der måtte indsættes et massivt politiopbud under aftenens mange arrangementer rundt omkring i landet. Endvidere citeres Donald Trump i artiklen for blandt andet at have udtalt:

“endnu et angreb begået af en syg og sindsforvirret person», om Sayfullo Saipov. Ydermere citeres han for, at have udtalt, »vi må ikke tillade ISIS at returnere eller at komme ind i vores land efter at have slået dem i Mellemøsten eller andre steder” (Citat fra artikel 01)

om Islamisk Stat. Endvidere henvises der afslutningsvis til en række udsagn af CNN's terroranalytiker Paul Cruickshank.

Hovedtemaet i artiklen er terror, mens hensigten er at informere og orientere borgerne i Danmark. Derudover indeholder artiklen tre forskellige billeder. Det første illustrerer et kaos af ambulancer og biler, der holder rundt om fire betjente inklusiv vejspærring. Det næste er et grafisk udsnit af det område hvor attentatet skete. Det tredje og sidste billede er et portræt af Sayfullo Saipov. Billederne har til formål, at vække modtagers her-og-nu følelse med direkte appel til følelser som vrede, frustration og frygt.

Som tidligere nævnt benyttes Donald Trump som kilde med henblik på fire forskellige tweets, som han tweetede på Twitter samme aften. Her citeres han blandt andet for, at have beordret Homeland Security til at skruer op for ekstra grundige baggrundstjek. Endvidere kondolerer han over for ofrene og deres familier efterfulgt af følgende citat:

“Gud og jeres land er med jer!” (Citat fra artikel 01)

Ydermere anvendes CNNs terroranalytiker Paul Cruickshank som anden kilde. Der nævnes, at der ifølge Paul Cruickshank er to store jihad-grupper i USA. En af dem er Uzbekistans Islamistiske Bevægelse, der er tilknyttet IS. Han er sikker på, at efterforskerne nu nærmere vil undersøge, hvorledes Sayfullo Saipov har været tilbage i Usbekistan i løbet af de syv år, hvor han har levet i USA. Paul Cruickshank citeres dog kun direkte en enkelt gang

“Der har været et betydelig problem med jihadisme (hellig krig, red) i Uzbekistan” (Citat fra artikel 01)

Hensigten med at inddrage kilder som Trump og Cruickshank er først og fremmest, at skabe troværdighed gennem brug af Tekstuel etos eftersom begge kilder repræsenterer en hvis autoritet gennem deres erhverv (Jensen, 2004: s. 125). Derudover appelleres der til modtager gennem brug af patos ved, at citere Trumps meget følelsesladede tweets, hvilket er et forsøg på at skabe følelser som medfølelse og fælles solidaritet (Jensen, 2004: s. 129). Der kan dog også argumenteres for, at man ofte rammer en større læserskare ved at citere Trump, der udover at være meget bramfri også associeres mere og mere med breaking news. Valget om at anvende Cruickshank som kilde er hovedsageligt for, at appellere til modtagerens fornuft, altså logos, gennem brug af etos. Cruickshanks baggrund som terroranalytiker på en af verdens største tv-stationer, skaber en troværdig og *tillidsfuld fremtoning*, hvilket ligeledes fremmer Michael Bjerres egne udsagn i resten af artiklen.

Artiklen er karakteriseret af billedsprog og negative vendinger, hvilket afspejler følgende citater:

“Kort efter drøede den storskæggede mand ned af en cykelsti langs med Hudson-floden” (citater fra artikel 01).

“Han pløjede med overlæg bilen ind i cyklister og fodgængere for at fremprovokere så megen død, ødelæggelse og ravage som overhovedet muligt” (Citat fra artikel 01).

Der anvendes ligeledes værdiladede udtryk som *usle, uskyldige og vanvidskørslen*. Der er altså en klar sammenhæng mellem billedsprog, negative vendinger og værdiladede ord og udtryk. At *lege*

med sproget på denne måde er med til at farve artiklen, ved at lægge en stemning ind der her er forholdsvis negativ. Dette afspejler også overskriften.

Endvidere omtales Sayfullo Saipov som en terrorist, hvilket er et ordvalgsargument, der er knyttet omkring en konnotativ betydning, hvilket automatisk tillægger modtageren negative associationer samt påvirker modtagerens opfattelse af artiklen. Det er med til at sætte Michael Bjerres egne påstande, holdninger og synspunkter i forhold til formidlingen af begivenheden i et positivt lys. Man kan argumentere for, at indholdet i artiklen bliver fremlagt på en saglig måde, i form af pålidelige kilder, herunder også med henvisninger til nyhedsmedier som Fox News, Washington Times og Wall Street Journal. Det er dog *pakket ind* i en ramme af overdrivelser gennem brug af sproget, der vidner om en politisk stillingtagen fra journalistens side.

I forlængelse af dette kan man argumentere for, at der i høj grad benyttes framing ved, at udvælge aspekter som vold og død fra virkeligheden og således synliggøre dem i den kommunikerede tekst, for at promovere terror som en årsag til dette. Framing bruges både som et middel til at indramme debatten om terror, samt som en måde at styre hvordan dette skal diskuteres. Desuden bruges framing i artiklen også som en middel til at konstruere den måde modtageren skal opfatte angrebet i New York.

4.2.2. TEKSTANALYSE AF ARTIKEL 02

Artiklen *Øjenvidner til angreb i New York, troede det var en Halloween-spøg. Men så kom skrigene* er udgivet af Politiken, og blev publiceret på Politikens netavis 1. november 2017. Artiklen er skrevet af journalist Kristian Corfixen. Artiklen er øverst illustreret med et billede af flere cykler der ligger krøllede sammen på vejen, ved siden af står to teknikere i hvide dragter. Længere nede i artiklen er der udgivet et kort over New York, der illustrerer gerningsmandens rute. Artikkens målgruppe er meget bred da den er målrettet til de fleste aldersgrupper, sociale klasser og køn.

Artikkens underrubrik redegør kortfattet for angrebet, hvor en 29-årig mand dræbte otte mennesker. Artiklen redegør derefter kronologisk for hændelsen. Der bliver i teksten gjort brug af

flere vidner til angrebet. Vidnernes opfattelser og beskrivelser af angrebet er meget centrale i artiklen. Vidnerne fortæller, at de i starten ikke troede, at angrebet var alvor:

“»Jeg troede, at det var en Halloween-spøg eller sådan noget«, siger 20-årige Tawhid Kabir” (citat fra artikel 02)

Det gik først op for vidnerne, at det ikke var for sjov, da de vurderede skrigene til at være for hjerteskrærende.

Ved at inddrage det detaljerede citat fra vidnet Andrew Howell, gør afsenderen brug af patos for at vække følelser hos modtageren. Et angreb som dette burde nemlig ikke kunne finde sted på en ellers fredfyldt dag.

“Det var en fredfyldt dag, solen skinnede” (citat fra artikel 02)

Der bliver lagt stor vægt på vidnernes oplevelse i artiklen, og det kan også ses i artiklens overskrift. Overskriften er meget følelsesladet og sensationspræget, da det er tydeligt, at forfatteren ønsker, at læseren skal blive påvirket af overskriften. Overskriften er ikke misvisende, da overskriften dækker over artiklens indhold, men det er meget tydeligt, at afsenderens formål er, at læseren skal chokeres af overskriften.

Artiklen gør brug af en særlig iøjnefaldende sætningskonstruktion, da sætningerne er korte, og flere steder kun består af et enkelt ord, som det ses ud fra dette citat:

“Cyklister blev ramt.

Fodgængere blev ramt.

Han fortsatte.

Kørte.” (citat fra artikel 02)

Denne sætningskonstruktion som ses ovenover, opbygger en spænding, og skaber en følelse af, at man selv kunne have været til stede ved angrebet, da den kortfattede sætningskonstruktion beskriver hændelsen sekund efter sekund. Chaufførens dødsrute blev stoppet, da han kolliderede med en skolebus, hvorefter politiet overmander gerningsmanden.

Der står som det sidste i artiklen, at politiet fandt en håndskrevet seddel hvorpå der står “I Islamisk Stats navn”. Ved at artiklen slutter med denne note på sedlen, topper artiklens klimaks, da læseren selv kan associere angrebet som et terrorangreb, da forfatteren sætter lighedstegn mellem angrebet og Islamisk Stat. Således styres modtagerens fortolkning af angrebet i den retning som journalisten ønsker. Artiklen nævner nemlig ikke på noget tidspunkt, at der er tale om et terrorangreb. Man kan argumentere for, at afsenderens ønske er at skabe en følelse af frygt hos læserne. Dette gøres ved brug af sætningsopbygningen, de meget beskrivende citater som:

“Med hjulspor over deres kroppe” (citat fra artikel 02)

og til sidst forløsningen hvor gerningsmandens motiv bliver afsløret. Artiklen indeholder derfor spor af subjektivitet fra afsenderen, der kan læses mellem linjerne, da der er lagt op til en videre fortolkning af drabsmandens motiv. Dog er selve indholdet i artiklen objektivt, da forfatteren også kort faktisk beskriver hændelsesforløbet, hvor der bliver gjort brug af illustrationen over gerningsmandens rute. Illustrationerne passer til tekstens indhold. I artiklen er det relevant at inddrage brugen af *framing*. Artiklen, der handler om et angreb i New York ved brug af en pickup truck, kan frames som et problem i at privatpersoner kan bruge simple køretøjer som biler til at dræbe adskillige civile mennesker.

4.2.3. TEKSTANALYSE AF ARTIKEL 03

Artiklen *Fejrede jubilæum i New York: Fem venner terrordræbt på cykelsti* blev publiceret i Ekstra Bladet onsdag d. 1. November 2017 af Ekstra Bladets journalist Mikkel Selin. Artiklen handler om fem argentinske venner, der var taget til New York for at fejre jubilæum, men i stedet endte som drabsofre i terrorangrebet, der fandt sted på Manhattan d. 31. Oktober 2017. Terrorangrebet blev begået af den 29 årige mand Sayfullo Saipov, der havde vundet sin opholdstilladelse i USA's lodtrækning om greencards, der giver permanent opholdstilladelse. Derudover nævnes der også, at en af de i alt otte dræbte var en 31-årig belgisk mor til to. Sayfullo Saipov udførte angrebet ved, at køre ofrene ned i en lejet varevogn på en cykelsti langs Hudson River. Ydermere henvises der til en officiel udmelding, hvor Argentina understreger en stærk fordømmelse af terrorhandling, samt et ønske om at styrke kampen mod dette.

Afsenderens ønske er, at informere og orientere de danske borgere om terrorangrebet, samt om de der blev dræbt og hovedtemaet er terror. Ydermere indeholder artiklen fire forskellige billeder samt en video filmet af et øjenvidne. Optagelsen er 32 sekunder lang og viser Sayfullo Saipov der løber tværs over gaden. Det første billede illustrerer otte argentinske mænd, der holder om hinanden med et smil på læben, hvoraf de fem af dem senere blev dræbt. I billedteksten informeres modtageren om, at billedet blev taget i lufthavnen, inden afrejsen til USA. Det andet billede skitserer en mand fra FBI med en kasse i hånden efter ransagningen af Sayfullo Saipovs lejlighed. I siden af billedet ses forskellige møbler placeret på asfalten og en politibetjent. Tredje billede portrætterer en mindebog foran et portræt af den afdøde kvinde og en vase med roser. I billedteksten står der:

“Belgiske Ann-Laure Decadt, 31, efterlader sig en mand og to små drenge” (Citat af artikel 03)

Fjerde og sidste billede er et portrætfoto af Sayfullo Saipov. Billederne har til formål, at vække modtagerens *her-og-nu følelse* med en indirekte appel til følelser som vrede, alvor, forargelse og frygt. Der er altså et stort fokus på den visuelle formidling, hvilket er klassisk for Ekstra Bladet.

I artiklen citeres tre forskellige kilder, herunder politichef John Miller, den dræbte Ann-Laure Decadts mand Alexander Naessens samt den argentinske FN-repræsentant Mateo Estrémé. Der bliver brugt citater som:

“De pårørende er helt fortvivlede over at være så langt væk. De ved ikke, hvad de skal gøre og De er stadig i chok. De kan ikke begribe, hvad der er sket” (Citat fra artikel 03).

Og om den afdøde Ann-Laure Dacadt:

“Hun var en vidunderlig kone og den smukkeste mor til vores to sønner på to måneder og tre år” (Citat fra artikel 03).

Hensigten med at inddrage kilder som Miller og Estrémé er at skabe troværdighed overfor modtageren gennem brug af Tekstuel etos, da begge kilder repræsenterer en hvis autoritet gennem deres erhverv (Jensen, 2004: s. 125). Der appeleres således til modtagers fornuft, det vil sige logos, gennem brug af etos. Dog kan man argumentere for, at den egentlige baggrund for lige præcis valget af disse citater er, at skabe følelser hos modtager - som vrede og medfølelse - gennem brug af patos som appelform (Jensen, 2004: s. 128). Dette tydeliggøres i og med, at både Miller og Estrémé citeres for meget følelsesladet udmeldinger, karakteriseret af ord som *chok*, *fortvivlede*, og *pårørende*. Dette antydes også i artiklens overskrift, hvor de fem venner omtales som *terrordræbte*. Appellen til følelserne understreges endvidere, i valget om at citere Ann-Laure Decadts mand. Det er ikke bare en tilfældig kvinde som vi bliver præsenteret for, men en:

“vidunderlig kone og en smuk mor til to små børn” (citat fra artikel 03)

Endvidere sættes der ansigt på hende, ved valget om at inddrage billedet af hendes portræt. Begivenheden kommer pludselig helt tæt på. Millers baggrund som politichef, Estrémés stilling som FN-repræsentant og Alexander Naessens rolle som Ann-Laure Decadts enkemand, skaber altså en troværdig, tillidsfuld og yderst følelsesladet fremtoning af artiklen. Dette kan man argumentere for, fremmer afsenderens påstande i resten af artiklen.

Ydermere er artiklen farvet af et stærkt brug af billedsprog og negative ord og vendinger, hvilket afspejler følgende citat:

“vennerne havde tirsdag eftermiddag lejet bycykler og rullede fredsommeligt af sted på en populær cykelsti langs Hudson River, da de blev pløjet ned i et formodet terrorangreb” (citat fra artikel 03)

Og ligeledes her:

“Ariel Erlij, der var direktør for en stålfabrik i Argentina, havde af egen lomme betalt flybilletten for to af de andre, så de også kunne være med til at fejre jubilæet i New York” (citat fra artikel 03)

Hele grundlaget for jubilæet, hvor én af vennerne betaler en flybillet for to af de andre, sætter blot ofrene i endnu mere uskyldigt lys, hvilket har den effekt, at angrebet fremstår endnu mere makabert og meningsløst. Ligesom at de ikke blot er ude og cykle, men *ruller fredsommeligt af sted* og de ikke bare bliver kørt ned, men *pløjet ned*. Det anvendes altså værdiladede udtryk som sætter de dræbte

i et positivt lys og Sayfullo Saipov i et negativt, hvilket er et udtryk for afsenderens personlige holdninger og værdier i stedet for at forholde sig neutralt.

Ydermere anvendes der hverdagsprog, da der bruges talesprogstræk gennem brugen af billedsprog. Fordelen ved at kombinere brugen af billedsprog med en appel til modtagerens følelser ved hjælp af patos er, at artiklen både fremstår *fængende* og *lettere modtagelig* (Jensen, 2004: s. 128). Det kan dog resultere i, at artiklen også fremstår en smule karikeret hvilket kan bevirke, at modtager fatter tvivl omkring troværdigheden.

Endvidere kan man argumentere for, at der skabes et fjendebillede hvilket er et af de stærkeste retoriske værktøjer. Der understreges blandt andet, at angrebet blev udført i Islamisk Stats navn, hvilket forstærker brugen af en politisk "dem" og "os" retorik mellem linjerne. Sayfullo Saipov italesættes ikke direkte som en terrorist, men i og med at der sættes lighedstegn mellem ham og Islamisk Stat, får modtageren gennem brugen af klassifikations argumentation en forståelse af, at han dermed må være terrorist. Det er med til at sætte afsenderens egne påstande, holdninger og synspunkter i forhold til formidlingen af begivenheden i et positivt lys. Set i lyset af dette, kan man argumentere for, at der anvendes framing ved, at sætte lighedstegn mellem blandt andet sorgen og Sayfullo Saipov samt Islamisk Stat, der således promoveres som terrorister. Framing bruges både som et middel til at indramme debatten om terror samt, som en måde at styre hvordan dette skal diskuteres. Desuden bruges framing i artiklen også som en middel til at konstruere den måde modtageren skal opfatte angrebet i New York samt terrorisme generelt.

4.2.4. SAMMENFATNING AF ARTIKLERNE

Fælles for de tre artikler er, at afsenderen bruger makabre overskrifter, og alle artikler har en meget intens dækning af terrorangrebet. Der anvendes billede - og hverdagsprog med fokus på en "dem" og "os" retorik, hvilket vidner om en helt klar politisk stillingtagen fra alle tre mediers side. Sayfullo Saipov omtales ikke direkte som en terrorist, men som en morder og gerningsmand og der sættes et kraftigt lighedstegn mellem ham og Islamisk Stat. Således bliver Sayfullo Saipov synonym for det radikalt onde.

Desuden er alle tre artikler sensationspræget med vægt på patos som argumentationsform. De tre journalister drager desuden en indirekte appel til følelser som vrede, afmagt og frygt. Den dramatiske formidling af begivenheden giver et klart indtryk af, at udover det, at man gerne vil informere om et vigtigt angreb, også ønsker at skrive en rigtig god historie og skabe breaking news. I artiklerne fra Ekstra Bladet og Politiken er vinklen placeret ud fra dækningen af øjenvitner og ofres oplevelser, mens Berlingske i højere grad har placeret fokuset på Sayfullo Saipovs udførelse af angrebet. Ved nærmere analyse af artiklerne bliver forholdet til de tre forskellige medier dog også udfordret. Både Politiken og Berlingske ligger på listen over de 13 mest troværdige medier i Danmark, baseret på en undersøgelse gennemført af YouGov blandt 1009 danskere. Her ligger Ekstra Bladet på sidstepladsen med kun stor eller meget stor tillid fra fire procent af danskerne (Information: Web 6). Alligevel kan man argumentere for, at det er Ekstra Bladets journalist Mikkel Selin der forholder sig mest *neutralt* og *sagligt* til begivenheden. I hvert fald hvis man tager udgangspunkt i brugen af billedsprog, negative vendinger og værdiladet ord.

Ydermere kan man drage en parallel til EU's definition af terror, der måske er for bred i forhold til hvor hurtigt både Berlingske og Ekstra Bladet har kaldt angrebet for terror. I forlængelse af dette kan man ligeledes diskutere, om medierne inspirerer og skaber grobund for mere terror.

4.2.5. FOKUSGRUPPE 2. DEL - MEDIERNES ROLLE

Dette afsnit indeholder en analyse af den del af fokusgruppeinterviewet, der omhandler mediernes indflydelse på terror og frygt. Der bliver derfor lagt vægt på deltagernes opfattelse af mediedækningen af terrorangrebet i New York d. 31/10-2017. Deltagerne får, som beskrevet i afsnit 2.4., introduceret én ukendt overskrift af gangen undervejs, og bliver derefter bedt om at tage stilling til den ud fra deres umiddelbare indtryk. I analysen vil vi forsøge at besvare henholdsvis arbejds spørgsmål 3 og 4 med udgangspunkt i fokusgruppeinterviewet.

I analysen af fokusgruppen lægger vi vægt på kodning, kategorisering af Bente Halkier. Vi henviser til bilag 2, hvor skitseringen af kodning og kategorisering fremgår.

Vi har først inddelt transkriptionen af fokusgruppeinterviewet i en række koder (se bilag 2). Dette har vi gjort, for at få et større overblik over datamaterialet, men samtidig også for at inddele hele interviewets i en række mindre dele med hver sin tilhørende overskrift (Halkier, 2016: s. 75). Ud fra disse koder har vi tildelt koderne en kategori. Kategorierne har vi begrænset, således at de omhandler frygtbegrebet, og hvorvidt de deltagende føler frygt eller ej i forhold til terror og medier. Begrebsliggørelsen har vi valgt at bruge i diskussionen, hvor vi vil diskutere de resultater, vi har fået fra analysen, med vores teori om Risikosamfundet af Ulrich Beck.

Hvis man indledningsvist ser på deltagernes holdning til mediernes dækning af terrorhandlinger generelt, er der en fuldstændig enighed om, at mediernes primære mål er at sælge så mange aviser som muligt. Dette man kan argumentere for har en indflydelse på indholdet, herunder omfanget af drama. Af samme årsag kan medierne godt have en hurtig tendens til, at kalde et angreb for et terrorangreb. Allerede i starten af fokusgruppeinterviewet er der uenighed om, hvorvidt det er aviserne selv, der konkurrerer om hvem der skriver den mest iøjenfaldende historie eller om det omvendt er læsernes eget behov:

"Men altså, det som, det som medierne er, hvad kan man sige, er ude på, det er jo bare at sælge. en aktuel nyhed, og det bliver jo ligesom gjort ved, at de her, de her dårlige nyheder, altså, de pumper jo ligesom hinanden også er der 200 døde, også 250 og så 300 og sådan noget (...)" (Bilag 2, s. 1)

Som det fremgår i ovenstående citat, mener deltager 2, at medierne selv gejler hinanden op til at skrive den ene voldsomme historie efter den ande. Til denne udtagelse modsvarer deltager 4:

"jeg tror ikke, at det er medierne der pumper hinanden op, jeg tror at det er læserne - os, altså de sælger jo, fordi de ved, hvad vi vil have, det er jo os der selv bestemmer, hvad det er vi gerne vil læse om." (Bilag 2, s. 2)

Deltager 4 mener altså derimod, at medierne udelukkende skaber disse voldsomme artikler på baggrund af et behov blandt læserne. Denne holdning tilslutter flere af deltagerne sig til. Man kan derfor godt udlede af de to citater, at deltagerne er enige om medierne spiller en stor rolle i forhold til deres opfattelse af terror, men at baggrunden for de makabre overskrifter er delte.

Før moderatoren afslørede overskrifterne, fortalte deltager 1, at han ikke lige i første omgang kunne huske et angreb i New York, da moderatoren nævnte New York-angrebet som grundlag for interviewet. Det er vigtigt at nævne, da det fortæller noget om, at terrorangrebet ikke er lagret særlig dybt i hans hukommelse. Ud fra dette kan man tolke på, at dette angreb opfattes som et af mange terrorangreb, og på den måde vil overskriften om et nyt terrorangreb ikke sensationel. Da de resterende deltagere i forbindelse med dette begynder, at diskutere og sætte ord på angrebet, viser det sig dog, at han er bekendt med angrebet.

Da moderatoren læste den første overskrift op: *"Terror i New York: 29-årig gerningsmand råbte "Allahu Akbar" og efterlod besked om IS-troskab"*, begyndte deltagerne, at diskutere ordvalget i artiklerne. Det fortæller noget om den indflydelse sproget generelt har på læseren. En deltager påpegede hurtigt, at ordvalget afslørede artiklens vinkel. Deltageren mente, at denne overskrift har til formål at hænge Islamisk Stat ud. Denne holdning bakker alle deltagerne op om. De specificerer de to ord "Allahu Akbar" og IS-troskab som værende særdeles fangende for læserens blik. Her er det relevant at påpege, hvor bevidste deltagerne faktisk er om den politiske vinkling, som overskriften drager. Endvidere sammenligner deltagerne den efterfølgende overskrift, *"New York terror - terroristens uhyggelige plan"*, med denne. Her nævner en deltager:

"Jeg kunne godt forestille mig i den første, havde sådan en politisk bagtanke, men det synes jeg ikke, at nummer to har, så jeg kunne godt forestille mig, at nummer to solgte færre som vi snakker om.. øh, eksemplarer" (Bilag 2, s. 6)

Af ovenstående citat drager deltagerne en parallel mellem artiklernes ønske om at sælge aviser og ordvalg i overskrifter. Denne parallel tyder på, at ved brug af en overskrift med en stærk vinkling og brug af *buzzwords* som "allahu akbar", vil læseren hurtigere opfatte budskabet i artiklen. Alle deltagerne er enige om, at artikel nummer to er mindre farvet da overskriften ikke refererer til etnicitet, og er mindre politisk. Derved kan man påstå, at historien sandsynligvis vil blive læst af færre. Man kunne altså derfor godt forestille sig, at der er en vis lighed mellem makabre overskrifter og læserens interesse. I forbindelse med dette udtrykker en deltager ligeledes en holdning om, at overskrift nummer et måske godt kunne bestræbe sig efter, at vække frygten hos det enkelte individ - sammenlignet med overskrift nummer to. Hertil diskuteres hvorvidt overskrift to omvendt prøver at fange frygten på en anden måde:

"(...) på den her har de buzzwords, som du siger.. som selvfølgelig skaber frygt. Men, den her har det lidt uvisse man kan frygte ikke? Den uhyggelige plan... Hvad er det? Det kan også skabe noget.."
(Bilag 2, s. 8)

Det fremgår altså at overskrifterne ikke kun behøver at indeholde makabre ord, for at fange læserens interesse. Af ovenstående kan det udledes, at det uvisse i eksempelvis overskrift to, ligeledes kan fremme en følelse af frygt eller i hvert fald nysgerrighed. Man kan derfor på den anden side argumentere for, at læseren i højere grad bliver draget og får vækket læselysten, når der er noget uvist "noget på spil" som læseren ikke har fået "afklaret". Ved oplæsningen af overskrift fire, "Mand i lejet ladvogn spreder død i New York", påpeger en deltager igen ordvalget i overskrifterne:

"Igen, men det er det der, altså, der går igen ved alle overskrifterne ikke? De bruger forskellige buzzwords som du kaldte det - terror, her bruger de så død, New York og.... IS-troskab, skrigene og alle sammen har de der der jo skaber frygt for sådan nogle mennesker ikke?" (Bilag 2, s. 11)

Der kunne derfor godt tegne sig et billede af, at der er en tendens til at journalisterne går på kompromis med objektivitet og saglighed, når de skriver deres overskrifter. Endvidere er der en tendens til at bruge flere forskellige litterære midler til at fange opmærksomhed og interesse. Herunder en indirekte appel til følelser som frygt.

I forbindelse med frygtfaktoren, bliver debatten højest ved overskrift nummer seks *"New York-mistænkt er usbeker og aktiv Uber-chauffør"*. Her opstår der en klar enighed om, at overskriften udelukkende spiller på frygten og følelserne, når der drages en parallel til Uber som mange danskere bruger som transportmiddel:

"Men det kan også ramme hvem som helst ikke? Hvis de havde skrevet "New York-mistænkt er fra USA og aktiv kranfører", så er det sådan lidt "Nå! Det er da noget han hygger sig ved i en eller anden kran for sig selv." - ham her - han kører rundt med ALLE mennesker - med DIG der sidder og læser de her aviser. Tænk hvis man sad i en Uber og læste den!" (Bilag 2, s. 16)

Der blev ligeledes tilføjet, at det at avisen nævnte gerningsmandens etnicitet, var med til at skabe en naturlig distancering fra ham i forhold til os fra Danmark. En deltager argumenterer desuden for, at avisen bevidst ønskede at skabe et fremmedhad.

Ved flere af overskrifterne griner deltagerne, når de bliver læst op. Dette drejer sig specielt om overskrift tre, *"Øjenvidner til angreb i New York troede det var en Halloween spøg, men så kom skrigene"* og overskrift fem, *"5 venner. Jubilæum endte i blodbad"*. Her laver deltagerne sjov med overskriften - eksempelvis ved at forbinde den med en clickbait video, Youtube video eller lignende. En reaktion som denne afspejler i høj grad en manglende autoritetsfølelse, seriøsitet og troværdighed overfor journalister. Ligeledes kan man argumentere for, at det også er en anelse opsigtsvækkende i forhold den historie der er i centrum for artiklerne. Det kan omvendt også ses som en måde, at distancerer sig fra netop følelser som utryghed og magtesløshed. Ydermere er

deltagerne meget enige i deres vurdering af artikel nummer tre med overskriften, *"Øjenvidner til angreb i New York troede det var en Halloween spøg, men så kom skrigene"*. Fokusgruppedeltagerne mener, at overskriften er en useriøs *clickbait* overskrift, der forsøger sig med en humoristisk tilgang til en forfærdelig hændelse. Deltagerne peger generelt på, at medierne i højere grad burde forholde sig på et sagligt og kritisk niveau i deres overskrifter, hvilke eksempelvis kommer til udtryk i følgende citat:

"Det er meget.. jeg synes.. jeg kunne forestille mig, øøh, hvis jeg enten var familie eller venner til en af de her venner her, så ville jeg føle mig MEGET trådt på. Altså, jeg synes det er meget respektløst, at den måde de her 5 mennesker her - man har 5 liv.. De øh ... de endte i blodbad. Det er, jeg synes det er meget voldsomt!" (bilag 2, s. 14)

Der skal dog tages højde for, at ovenstående citat stammer fra overskrift fem, *"5 venner: jubilæum endte i blodbad"*. Dog er holdningen i overensstemmelse med overskriften med Halloween spøgen. Man kan derfor godt argumentere for, at deltagerne ikke finder humoristiske overskrifter velegnende for artikler vedrørende terrorhandlinger, da det hurtigt kan komme til at fremstå stødende eller direkte hensynsløst.

Under fokusgruppeinterviewet er der flere steder, hvor deltagerne generaliserer frem for at lade deres personlige følelser komme til udtryk. Et eksempel på en personlig følelse, der kom til udtryk under interviewet ses i dette citat:

"Jeg frygter ikke, altså for terror snart" (Bilag 2, s. 17)

I modsætning til dette, er følgende citat et klassisk eksempel på den generalisering der dog opstod:

"... men de er ikke lige så bange for, at blive ramt af terror som for eksempel unge mennesker" (Bilag 2, s. 17)

Problematikken ved, at deltagerne generaliserer er, at vi først og fremmest ønsker at undersøge hvad lige præcis de føler og mener og ikke hvad de tror andre mener. Generalisering blandt deltagerne kan altså have en afgørende indflydelse på analyse og fortolkning. Når deltagerne generaliserer, skaber de i stedet en fælles holdning frem for deres egen personlige.

Afslutningsvis spurgte moderatoren de fire deltagere, hvorvidt de følte, at medierne var med til at fremme eller afdæmpe en følelse af frygt hos den enkelte. Her erklærede alle fire, at medierne havde en fremmede effekt på frygtfølelsen hos dem. Det fremkommer endvidere, at mediernes belysning af gerningsmændene ofte kan have en stor effekt på de deltagende. Dette eksemplificerede de ved, at hvis de så en mand med udenlandsk udseende, blev man automatisk mere påpasselig - ikke fordi man var racistisk, men netop fordi man ubevidst blev påvirket af de artikler medierne bringer:

"Også kan man jo argumentere for, at påpasselig er en lille del af frygt ikke? Fordi det munder jo ud i, at man er - ikke bange og man frygter dem ikke - men man holder sig lige lidt på afstand. Jeg sammenligner det lidt med frygt" (Bilag 2, s. 24)

Af ovenstående stiller deltager 1 et paradoks om, at den her påpasselighed som man ubevidst får gennem medierne, hvilke godt kunne argumenteres for, at være en lille start i følelsen af frygt.

4.2.6. DELKONKLUSION

Der kan delvist konkluderes, at artiklerne fra Berlingske, Politiken og Ekstra Bladet formidler angrebet i New York yderst dramatisk. Der gøres brug af vidners beretninger med opsigtsvækkende detaljer og negative vendinger, karakteriseret af følelsesbetonede ord som *hjerteskrærende*, *terrordræbt* og *død*. Artiklerne giver et klart indtryk af, at aviserne gerne vil informere om et vigtigt angreb, men at de også ønsker at skabe *breaking news* hvilket overskrifterne afspejler. Dette er sandsynligvis fordi, journalisterne har et ønske om at sælge aviser, og om at få så mange besøgende på deres hjemmesider som muligt.

Analysen af artiklerne stemmer overens med deltagernes opfattelse af medierne i fokusgruppeinterviewet. Deltagerne mente, at medierne burde leve op til et hvis etisk ansvar, når de formulerer deres overskrifter. Det kan konkluderes, at deltagerne foretrækker neutrale overskrifter, da de finder neutrale overskrifter mere troværdige. Man kan stille spørgsmålstegn ved, hvad journalisternes egentlige intention er, og det ansvar de har i forhold til vinkling af virkeligheden. Derfor kan det også delvist konkluderes, at danske nyhedsmediers dækning af terrorangrebet i New York d. 31/10-2017 spiller en væsentlig rolle i forhold til, hvordan vi forstår os selv og hinanden.

Omvendt er danskerne også blevet mere bevidste om den stigende konkurrence blandt journalisterne om at sælge aviser og skabe *breaking news*. Derfor skal angrebet i New York også i høj grad ses som ét af rigtig mange, der tilsammen har udfordret vores tryghedsfølelse og stigende frygt. Angrebet i sig selv har, set i lyset af nyhedsmediernes dækning, ikke spillet nogen større rolle i forhold til borgernes følelse af frygt. Sandsynligvis fordi at et stigende omfang af dækningen af terror er kommet helt ud proportion.

5. DISKUSSION

Ud fra vores to analysedele og resultaterne heraf, vil vi i det følgende afsnit diskutere og samle op på resultaterne fra vores undersøgelser. Her vil vi indledningsvist komme ind på Ulrich Becks teori om Risikosamfundet, og koble denne teori sammen med vores resultater. Vi vil diskutere sammenhængen mellem vores resultater fra fokusgruppeinterviewet, tekstanalyserne og Tryk Rapporten, og diskutere forskelle og fællesnævnerne.

Afslutningsvis vil vi diskutere mediernes belysning af terror, og hvorvidt medierne er med til at fremme terrorfrygten hos den almene borger.

Hvis vi først og fremmest hæfter os ved Ulrich Becks teori om *risikosamfundet*, nævner Beck at Risikosamfundet er menneskeskabt, hvilket er teoriens hovedpointe. Ligeledes omtaler Beck medier som værende en menneskabt risiko (Beck, 1997: s. 64). På den ene side kan man argumentere for, at dette skyldes modtagerens valg om, at læse nyheder med prangende overskrifter og dramatisk vinklet indhold. Konsekvensen er, at medierne fortsætter deres produktion af meget subjektivt vinklede nyheder, der har til formål at fastholde læseren. Derfor kan man argumentere for, at modtageren selv er med til at gøre medierne til en afgørende risikofaktor ved, at have direkte indflydelse på hvilken rolle medierne skal spille i det senmoderne samfund. Hvilket må ses i lyset af, at vi lever i et land med et fåtal af terrorangreb, og at vi primært får vores informationer om terrorangreb gennem medierne.

Med henblik på Ulrich Becks teori om *risikosamfundet*, der er en forudsætning for det senmoderne samfund, kan man argumentere for, at frygten er blevet en fast del af den måde vi lever på. Det vil sige at mediernes indflydelse kan være svær, at definere og diskutere i "målestoksforhold". Både fordi at *risici* og *risikosamfundet*, er et privilegium af sociale konstruktioner og sociale udfordringer, og fordi at intensiteten af frygt er individuel (Cottle, 1998: s. 5). Derfor er det også en væsentlig pointe, at vi forstår følelsen af frygt som et samlet gennemsnit. Hvilket også afspejler deltagerne i

fokusgruppeinterviewet. Her følte tre ud af fire af deltagerne sommetider en følelse af frygt for terror i hverdagen. Det er en væsentlig større andel end Tryghedsmålingens konklusion på, at hver fjerde dansker frygter terror i dagligdagen. Dog kan man argumentere for, at dette estimat ville være mindre hvis der havde været flere deltagere i interviewet, hvilket sandsynligvis ville have udlignet gennemsnittet.

I begrebsafklaringen defineres terror som postmoderne terrorisme, da et terrorangreb med få dræbte, kan have lige så stor en effekt på samfundet, som et angreb med mange dræbte ville have. Dette skyldes, at det i dag i langt højere grad handler om antallet af tilskuere end antallet af dræbte (Den Store Danske: Web 5).

Man kan derfor argumentere for, at medierne er medvirkende til, at terroristerne får det store publikum de ønsker, da medierne bidrager til oplysningen og eksponeringen af et terrorangreb. Hvilket understreger, at der er en sammenhæng mellem mediernes dækning af terror, formen af terror og den frygt der følger med som en naturlig udvikling. Dette skyldes at nyhedsmedierne i dag fungerer som en selvstændig samfundsinstitution, der har en stor indflydelse på samfundets dagsorden (Blach-Ørsten, 2015: s. 27). Omvendt må man også erkende, at medierne er til gavn for befolkningen, når der eksempelvis sker et terrorangreb. Her spiller medierne en afgørende rolle i forhold til, at informere og gøre nyhederne tilgængelige for borgerne. Det skal ses i lyset af en globaliseret kontekst hvor medierne fungere som et bindeled mellem modtageren og verden. Nyhedsmedierne bidrager med en fortolkning og præsentation af, hvordan verden er indrettet, derfor påvirker det også spørgsmål som frygten for et nyt terrorangreb. Mediernes rolle er dog overordnet, at indsamle informationer og formidle dem så korrekt som muligt (Blach-Ørsten & Brink, 2015: s. 35). Derfor er det også et problem når medierne overdramatiserer nyheder som angrebet i New York, og bruger *framing* som et middel til at farve den offentlige debat.

Man kan ligeledes se medierne som en aktør der i høj grad definerer terrorisme som en problematik, hvilket er medvirkende til at vi i fællesskab stiller spørgsmålstejn ved konsekvenserne. Vi bliver derfor også gradvist mere og mere bevidste om terroren. I takt med dette stiger frygten for

terrorismen også på et nationalt plan. Hvilket også skal ses i lyset af, at terroren de seneste år har ramt mange flere civile. Vi bliver altså i stigende grad tvunget til at forholde os til terror som et vilkår i det moderne samfund. Også i forhold til den indflydelse nyhedsmedierne har som bindeled mellem borgere og resten af samfundets institutioner set i lyset af Becks medieteori.

I tråd med teorien om kultivering er det relevant, at påpege forskellen på forskellige mediers indflydelse på frygt. Fjernsynet er eksempelvis det medie der påvirker borgerne mest, da visuelle billeder lagres dybere i vores hukommelse (Romer m.fl.: s. 131). Derfor har fjernsynet som medie også en større magt i forhold til at sprede frygt i samfundet. Således kan man også argumentere for, at vores resultater må ses i lyset af at vi har arbejdet med tekst fra nyhedsartikler, og at vi sandsynligvis ville kunne konkludere noget andet, hvis vi også havde inddraget fjernsyn som kilde.

6. KONKLUSION

Konklusionen har til formål at besvare projektrapportens problemformulering:

Hvor stor en rolle spiller frygten for terrorangreb i hverdagen for den almene borger i det senmoderne samfund, og i hvor stor grad spiller mediernes belysning af terror en rolle?

Vi kan på baggrund af resultaterne fra vores undersøgelser og besvarelser af arbejdsspørgsmålene konkludere, at mediernes belysning af terrorangreb spiller en afgørende rolle i forhold til den almene borgers frygt for terror i det senmoderne samfund. Der er dog en tendens til, at frygten for terror ikke er *statisk*, men kommer til udtryk i bestemte situationer - eksempelvis ved planlægning af rejser til Europæiske destinationer og ved brug af offentlig transport. Frygten er dog stadig voksende, hvilke også kommer til udtryk i flere af vores undersøgelser.

Ydermere kan det på baggrund af vores tekstanalyser og analyse af Tryghedsmålingen konkluderes, at frygten også har indflydelse på den politiske udenrigsdebat. Dette skal ses i lyset af en politisk stillingtagen der træffes af medierne gennem vinkling og litterære virkemidler, når begivenheder som terrorangrebet i New York formidles. Derfor spiller mediernes belysning af terror også en stor rolle i forhold til den måde vi opfatter terror, og den frygt der følger med som en naturlig udvikling. Det kan derfor konkluderes, at der er en klar sammenhæng mellem mediedækningen af terror og udviklingen af frygt, der kan anskues ud fra et nationalt plan. I takt med det stigende omfang af terrorangreb, samt den ofte dramatiske vinkling af dette, kan det konkluderes, at frygten for terror er blevet et vilkår for at leve i det senmoderne samfund.

For at kunne besvare problemformuleringen har vi undervejs i projektet truffet en række valg og fravalg. Konklusionen skal derfor ses som et resultat af en afgrænset undersøgelse.

7. PERSPEKTIVERING

I en tid hvor terrorangreb mod menneskeheden ses oftere og oftere i den vestlige verden, ændres synet og holdningerne også på, at et muligt terrorangreb på dansk jord ikke er en umulighed. De hidtil sete terrorangreb i den vestlige verden, har været kendetegnende ved stor differentiering i fremgangsmåden, hvilke har gjort angrebene mere uforudsigelige. Dette kommer også til udtryk i terrorangrebet i New York d. 31/10-2017 - som vi tog udgangspunkt i, for at begrænse vores empiri. Her kørte en mand kørte folk ned i en lejet vogn på en cykelsti. Frygten for terror i Danmark er derfor steget til, at hver fjerde dansker frygter at blive offer for et terrorangreb i 2017 (Andersen m.fl., 2017: s. 20).

Som vi kunne konkludere, spiller medierne en afgørende rolle i forhold til borgernes følelse af frygt gennem litterære virkemidler. Det kunne derfor have været spændende, hvis man havde uddybet problemstillingen, ved eksempelvis at undersøge pressefriheden og etikken blandt journalisterne og de artikler der publiceres. Denne problemstilling blev kort nævnt ved vores fokusgruppeinterview, hvor en deltager mente, at medierne af og til publicerede artikler, som deltageren ikke syntes var etisk korrekt - eksempelvis ved den overskrift, der beskriver fem venner, der blev slået ihjel, da de holdt jubilæum i New York.

Det kunne endvidere have været spændende, hvis vi havde haft et større rådighedsrum i form af tid og sideantal til, at kunne inddrage TV-Journalistik som en del af vinklen.

Til vores fokusgruppeinterview valgte vi overskrifterne ud fra en subjektiv holdning omkring, hvad der var *makabert*. Det havde været en spændende faktor, hvis vi i stedet havde valgt artikler der forholdte sig mere objektivt i beskrivelsen af terrorhændelsen i New York d. 31/10-2017. Det havde sandsynligvis givet nogle andre resultater. Her kunne vi ligeledes have tilføjet en tekstanalyse, hvor der havde været udsagn fra en ekspert. Dette ville have givet en mere objektiv vinkel på forståelsen af terrorangrebet.

Ydermere kunne vi have valgt, at inddrage en politisk vinkel. Her kunne man eksempelvis have set på, hvorvidt de politiske tiltag tilgodeser borgernes tanker og frygt for et terrorangreb. Eksempelvis i form af terrorlovgivningen og de udvidelser der har været. Dette ville dog have gjort, at man måtte have gået på kompromis med vores problemformulering, da det ville have været en udfordring også inddrage en mediesociologisk vinkel, set i lyset af de formelle krav.

8. LITTERATURLISTE

Bøger:

5. Beck, Ulrich. 1996, (2002), Oversat af Ole Gammeltoft), *Risikosamfundet - på vej mod en ny modernitet*, Hans Reitzels Forlag, 1. udgave
6. Blach-Ørsten Mark & Lund Anker Brink, 2015, *Troværdig journalistik. Et spørgsmål om etik og nøjagtighed*, 1. udgave
7. Bonnichsen, Hans Jørgen, 2008, *Frygt & fornuft*, People's Press
8. Entman, M. Robert, 1993, Oversat af Hjarvad, Stig i 2015, *Framing: Til afklaring af et spredt paradigme, oprindeligt publiceret i Journal of Communication*
9. Halkier, Bente, 2016, *Fokusgrupper*, Samfundslitteratur, 3. udgave
10. Jacobsen, Michael Hviid, 2008, *Sociologiens Rum*, Aalborg Universitetsforlag, kap. 15 s. 291-313
11. Jensen, Leif Becker, 2011, Indføring i tekstanalyse, Samfundslitteratur, side 27-53
12. Jensen, Leif Becker, 2004, *Fra patos til logos*, Roskilde Universitetsforlag, 1. udgave
13. Kristensen, Catharina Juul & Hussain, M. Azhar, 2016, *Metoder i samfundsvidenskaberne*, Samfundslitteratur, 1. Udgave
14. Mac, Anita & Hagedorn-Rasmussen, Peter, 2015, *Projektarbejdets kompleksitet*, 1. udgave, Samfundslitteratur
15. Rienecker & Jørgensen, 2017, *Den Gode Opgave*, Samfundslitteratur, 5. udgave (i samarbejde med Magistrene)
16. Romer, Daniel, Patrick Jamieson, Amy Bleakley og Kathleen Hall Jamieson (2014): Cultivation Theory. Its History, Current Satus, and Future Directions. I Robert S. Fortner og P. Mark

Fackler: The Handbook of Media and Mass Communication Theory. John Wiley & Sons, s. 115-136.

17. Sørensen, P. Mads & Christensen, 2006, Allan, *Ulrich Bech - Riskosamfundet og det andet moderne*, Aarhus Universitetsforlag,

Internet dokumenter:

- Dansk Journalistforbund og Danske Medier, 2013, *Guide: presseetiske regler*
https://journalistforbundet.dk/sites/default/files/inline-files/Guide_Presseetiske-regler.pdf
- Folketingets EU Oplysning, (13. juni 2002), *EU's terrordefinition*, Lokaliseret besøgsdato: 1. december 2017, (**Web 3**) <http://www.eu.dk/da/spoergsmaal-og-svar-folder/hvad-er-eus-terrordefinition>

Web artikler/hjemmesider:

- Bjerre, Michael, 1. november 2017, *Terror i New York: 29-årig gerningsmand råbte »Allahu Akbar« og efterlod besked om IS-troskab*, Berlingske.dk, Lokaliseret 11. november 2017
<https://www.b.dk/globalt/terror-i-new-york-29-aarig-gerningsmand-raabte-allahu-akbar-og-efterlod-besked-om>
- Bleeg, Marie Thuesen & Pedersen, Mette Stender, 15. juli 2016, *Overblik: De værste terrorangreb mod vesten siden 11. september*, TV2 nyheder, Lokaliseret 4. december 2017
<http://nyheder.tv2.dk/udland/2016-07-15-overblik-de-vaerste-terrorangreb-mod-vesten-siden-11-september>
- Corfixen, Kristian, 1. november 2017, *Øjenvidner til angreb i New York troede, det var en halloween-spøg. Men så kom skrigene*, Politiken.dk, Lokaliseret 10. november 2017
<http://politiken.dk/udland/art6185064/%C3%98jenvidner-til-angreb-i-New-York-troede-det-var-en-Halloween-sp%C3%B8g.-Men-s%C3%A5-kom-skrigende>

- Den Store Danske, *terrorisme*, Gyldendal, Senest redigeret: 17. august 2016, [http://denstoredanske.dk/Geografi og historie/Magtforhold og sammenspil/terrorisme](http://denstoredanske.dk/Geografi_og_historie/Magtforhold_og_sammenspil/terrorisme) **(Web 5)**
- Larsen, Jonatan Rying, 16. februar 2015, *Fakta: Danske terrrorsager de sidste 30 år* <http://nyheder.tv2.dk/2015-02-16-fakta-danske-terrorsager-de-sidste-30-aar> **(Web 1)**
- Nordby, Johannes Riber, 28. januar 2016, *Hvad er terror* <https://www.dr.dk/skole/dansk/hvad-er-terror>, lokaliseret 10. november 2017, **(web 4)**
- Ritzau, 15. marts 2012, *Listen over de mest (u)troværdige medier*, Information.dk, Lokaliseret 15. november 2017, **(Web 6)** <https://www.information.dk/telegram/2012/03/listen-mest-utrovaerdige-medier>
- Selin, Mikkel, 1. november 2017, *Fejrede jubilæum i New York: Fem venner terrordræbt på cykelsti*, Ekstrabladet.dk, Lokaliseret 11. november 2017 <https://ekstrabladet.dk/nyheder/terror/fejrede-jubilaem-i-new-york-fem-venner-terrorsaerbt-paa-cykelsti/6896445>
- Trygfonden: <https://trygfonden.dk/presse/nyheder/2017/tryghedsmaaling-2017>, lokaliseret 16. december 2017 (Anders Hede) **(Web 2)**
- Ukendt forfatter, 1. november 2017, *Overblik: Terrorangreb med køretøjer i Europa og USA*, DR nyheder, Lokaliseret 20. november 2017, <https://www.dr.dk/nyheder/udland/overblik-terrorangreb-med-koeretoejer-i-europa-og-usa>

Publikationer:

- Altheide, David L., 1997, Arizona State University, *The News media, the Problem Frame and the Production of Fear*, *The Sociological Quarterly*, vol. 38, nr. 4, s. 647-668
- Andersen, Jacob m.fl., 2017, *Tilliden til samfundets bærebjælker*, TrygFonden, Tryghedsmåling 2017
- Andersen, Jacob m.fl., 2015, *Den lange vej ud af krisen*, TrygFonden, Tryghedsmåling 2015

- Cottle, Simon, 1998, *Ulrich Beck, Risk Society and the media*, European Journal of Communication, Vol. 13, 15-32, SAGE Publications
- Jørndrup, Hanne, 2016, *News Framing in a Time of Terror. A Study of the Media Coverage of the Copenhagen Shooting*. Nordicom Review, 37 (special issue)
- Ørsten, Mark m.fl., 1997-2003, *Miljøet i medierne: Fem casestudier af nyhedsinstitutionens miljøjournalistik*, Studier serie for journalistik på RUC

Bilag:

- Bilag 1: Transskribering af fokusgruppeinterview del 1
- Bilag 2: Transskribering af fokusgruppeinterview del 2
- Bilag 3: Resumé på dansk og engelsk
- Bilag 4: Studieforløbsbeskrivelse
- Bilag 5: Artikler der er inddraget i fokusgruppeinterviewet
- Bilag 6: Artiklen: Terror i New York: 29-årig gerningsmand råbte »Allahu Akbar« og efterlod besked om IS-troskab
- Bilag 7: Artiklen: Øjenvidner til angreb i New York troede, det var en halloween-spøg. Men så kom skrigene
- Bilag 8: Artiklen: Fejrede jubilæum i New York: Fem venner terrordræbt på cykelsti

Billede:

- Rosenberg, Jane, 2017, billede fra forsiden, Lokaliseret: 18/12-2017
<https://www.dr.dk/nyheder/udland/advokater-trump-hjaelper-terrorist-med-krav-om-doedsstraf>